KAUFMANN
DÁVID
KÖNYVTÁRA
A. 354.

Wien
St. Anna

5

[illegible] [illegible] [illegible] [

שמות כא

ואם אדוניו יתן לו אשה וילדה לו בנים או בנות האשה וילדיה תהיה לאדוניה והוא יצא בגפו׃ ואם האמר יאמר העבד אהבתי את אדוני את אשתי ואת בני לא אצא חפשי׃ והגיש אדוניו אל האלהים והגישו אל הדלת או אל המזוזה ורצע אדוניו את אזנו במרצע ועבדו לעלם׃ ואיש כי ימכר את בתו לאמה לא תצא כצאת העבדים׃ אם רעה בעיני אדניה אשר לו יעדה ופדה לעם נכרי לא ימשל למכרה בבגדו בה׃ ואם לבנו יעדנה כמשפט הבנות יעשה לה׃ אם אחרת יקח לו שארה כסותה ועונתה לא יגרע׃ ואם שלש אלה לא יעשה לה ויצאת חנם אין כסף׃ מכה איש ומת מות יומת׃ ואשר לא צדה והאלהים אנה לידו ושמתי לך מקום אשר ינוס שמה׃ וכי יזד איש על רעהו להרגו בערמה מעם מזבחי תקחנו למות׃ ומכה אביו ואמו מות יומת׃ וגנב איש ומכרו ונמצא בידו מות יומת׃ ומקלל אביו ואמו מות יומת׃ וכי יריבון אנשים ונגף איש את רעהו באבן או באגרף ולא ימות ונפל למשכב׃ אם יקום והתהלך בחוץ על משענתו ונקה המכה רק שבתו יתן ורפא ירפא׃ והכה איש את עבדו או את אמתו בשבט ומת תחת ידו נקם ינקם׃ אך אם יום או יומים יעמד לא יקם כי כספו הוא׃ וכי ינצו אנשים והנגפו אשה הרה והיו לה ילדיה ולא יהיה אסון ענוש יענש כאשר ישית עליו בעל האשה ונתן בפללים׃ ואם אסון יהיה ונתת נפש תחת נפש׃ עין תחת עין שן תחת שן יד תחת יד רגל תחת רגל׃ כויה תחת כויה פצע תחת פצע חבורה תחת חבורה׃ וכי יכה איש את עין עבדו או את עין אמתו ושחתה לחפשי ישלחנו תחת עינו׃ ואם שן עבדו או שן אמתו יפיל לחפשי ישלחנו תחת שנו׃ וכי יגח שור את איש או את אשה ומת סקול יסקל השור ולא יאכל את בשרו ובעל השור נקי׃ ואם שור נגח הוא מתמל שלשם והועד בבעליו ולא ישמרנו והמית איש או אשה השור יסקל וגם בעליו יומת׃ אם כפר יושת עליו ונתן פדון נפשו ככל אשר יושת עליו׃ או בן יגח או בת יגח כמשפט הזה יעשה לו׃ אם עבד יגח השור או אמה כסף שלשים שקלים יתן לאדניו והשור יסקל׃ וכי יפתח איש בור או כי יכרה איש בור ולא יכסנו והנפל שמה שור או חמור׃ בעל הבור ישלם כסף ישיב לבעליו והמת יהיה לו׃ ושור איש את שור רעהו ומת והיו את השור החי ומכרו וחצו את כספו וגם את המת יחצון׃ או נודע כי שור נגח הוא מתמל שלשם ולא ישמרנו בעליו שלם ישלם שור תחת השור והמת יהיה לו׃ כי יגנב איש שור או שה וטבחו או מכרו חמשה בקר ישלם תחת השור וארבע צאן תחת השה׃ אם במחתרת ימצא הגנב והכה ומת אין לו דמים׃ אם זרחה השמש עליו דמים לו שלם ישלם אם אין לו ונמכר בגנבתו׃ אם המצא תמצא בידו מן השור עד חמור עד שה חיים שנים ישלם׃ כי יבער איש שדה או כרם ושלח את בעירה ובער בשדה אחר מיטב שדהו ומיטב כרמו ישלם׃ כי תצא אש ומצאה קצים ונאכל גדיש או השדה שבת ישלם המבעיר את הבערה׃ כי יתן איש אל רעהו כסף או כלים לשמר וגנב מבית האיש אם ימצא הגנב ישלם שנים׃ אם לא ימצא הגנב ונקרב בעל הבית אל האלהים אם לא שלח ידו במלאכת רעהו׃ על כל דבר פשע על שור על חמור על שה על שלמה על כל אבדה אשר יאמר כי הוא זה עד הדבר בשניהם אשר ירשיעון אלהים יהיה לשנים׃ כי יתן איש אל רעהו חמור או שור או שה וכל בהמה לשמר ומת או נשבר או נשבה אין ראה׃ שבועת יהוה תהיה בין שניהם אם לא שלח ידו במלאכת רעהו ולקח בעליו לא ישלם׃ ואם גנב יגנב מעמו ישלם לבעליו׃ אם טרף יטרף יביאהו עד הטרפה לא ישלם׃ וכי יגנה איש מאת רעהו ונשבר או מת בעליו אין עמו שלם ישלם׃ אם בעליו עמו לא ישלם אם שכיר הוא בא בשכרו׃ וכי יפתה איש בתולה אשר לא ארשה ושכב עמה מהר ימהרנה לו לאשה׃ אם מאן ימאן אביה לתתה לו כסף ישקל כמהר הבתולות׃ מכשפה לא תחיה׃ כל שכב עם בהמה מות יומת׃ הזבח לאלהים יחרם בלתי ליהוה לבדו׃ וגר לא תונה ולא תלחצנו כי גרים הייתם בארץ מצרים׃ כל אלמנה ויתום לא תענון׃ אם ענה תענה אתו כי אם צעק יצעק אלי שמע אשמע צעקתו׃ וחרה אפי והרגתי אתכם בחרב והיו נשיכם אלמנות ובניכם יתומים׃ אם כסף תלוה את עמי את העני עמך לא תהיה לו כנשה לא תשימון עליו נשך׃ אם חבל תחבל שלמת רעך עד בא השמש תשיבנו לו׃ כי היא כסתה לבדה היא שמלתו לעורו במה ישכב והיה כי יצעק אלי ושמעתי כי חנון אני׃ אלהים לא תקלל ונשיא בעמך לא תאר׃ בכורי בניך תתן לי׃ כן תעשה לשורך לצאנך שבעת ימים יהיה עם אמו ביום השמיני תתנו לי׃ ואנשי קדש תהיון לי ובשר בשדה טרפה לא תאכלו לכלב תשליכון אתו׃ לא תשא שמע שוא אל תשת ידך עם רשע להיות עד חמס׃ לא תהיה אחרי רבים לרעת ולא תענה על ריב לנטת אחרי רבים להטת׃ ודל לא תהדר בריבו׃ כי תפגע שור אויבך או חמרו תעה השב תשיב לו׃ כי תראה חמור שנאך רבץ תחת משאו וחדלת מעזב תעזב עמו עזב תעזב עמו׃ לא תטה משפט אביונך בריבו׃ מדבר שקר תרחק ונקי וצדיק אל תהרג כי לא אצדיק רשע׃ ושחד לא תקח כי השחד יעור פקחים ויסלף דברי צדיקים׃ וגר לא תלחץ ואתם ידעתם את נפש הגר כי גרים הייתם בארץ מצרים׃ ושש שנים תזרע את ארצך ואספת את תבואתה׃ ושבעית תשמטנה ונטשתה ואכלו אביוני עמך ויתרם תאכל חיתו השדה כן תעשה לכרמך לזיתך׃ ששת ימים תעשה מעשיך וביום השביעי תשבת למען ינוח שורך וחמרך וינפש בן אמתך והגר׃ ובכל אשר אמרתי אליכם תשמרו ושם אלהים אחרים לא תזכירו לא יעלה על פיך׃ שלש רגלים תחג לי בשנה׃ את חג המצות תשמר שבעת ימים תאכל מצות כאשר צויתיך למועד חדש האביב כי בו יצאת ממצרים ולא יראו פני ריקם׃ וחג הקצר בכורי מעשיך אשר תזרע בשדה וחג האסיף בצאת השנה באספך את מעשיך מן השדה׃ שלש פעמים בשנה יראה כל זכורך אל פני האדן יהוה׃ לא תזבח על חמץ דם זבחי ולא ילין חלב חגי עד בקר׃ ראשית בכורי אדמתך תביא בית יהוה אלהיך לא תבשל גדי בחלב אמו׃ הנה אנכי שלח מלאך לפניך לשמרך בדרך ולהביאך אל המקום אשר הכנתי׃ השמר מפניו ושמע בקלו אל תמר בו כי לא ישא לפשעכם כי שמי בקרבו׃ כי אם שמוע תשמע בקלו ועשית כל אשר אדבר ואיבתי את איביך ואצרתי את צרריך׃ כי ילך מלאכי לפניך והביאך אל האמרי והחתי והפרזי והכנעני והחוי והיבוסי והכחדתיו׃ לא תשתחוה לאלהיהם ולא תעבדם ולא תעשה כמעשיהם כי הרס תהרסם ושבר תשבר מצבתיהם׃ ועבדתם את יהוה אלהיכם וברך את לחמך ואת מימיך והסרתי מחלה מקרבך׃ לא תהיה משכלה ועקרה בארצך את מספר ימיך אמלא׃ את אימתי אשלח לפניך והמותי את כל העם אשר תבא בהם ונתתי את כל אויביך אליך עורף׃ ושלחתי את הצרעה לפניך וגרשה את החוי את הכנעני ואת החתי מלפניך׃ לא אגרשנו מלפניך בשנה אחת פן תהיה הארץ שממה ורבה עליך חית השדה׃ מעט מעט אגרשנו מלפניך עד אשר תפרה ונחלת את הארץ׃ ושתי את גבולך מים סוף ועד ים פלשתים וממדבר עד הנהר כי אתן בידכם את יושבי הארץ וגרשתמו מפניך׃ לא תכרת להם ולאלהיהם ברית׃ לא ישבו בארצך פן יחטיאו אתך לי כי תעבד את אלהיהם כי יהיה לך למוקש׃ ויאמר אל משה עלה אל יהוה אתה ואהרן נדב ואביהוא ושבעים מזקני ישראל והשתחויתם מרחק׃ ונגש משה לבדו אל יהוה והם לא יגשו ועם לא יעלו איתו׃ ויבא משה ויספר לעם את כל דברי יהוה ואת כל המשפטים ויען כל העם קול אחד ויאמרו כל הדברים אשר דבר יהוה נעשה׃ ויכתב משה את כל דברי יהוה וישכם בבקר ויבן מזבח תחת ההר ושתים עשרה מצבה לשנים עשר שבטי ישראל׃ וישלח את נערי בני ישראל ויעלו עלת ויזבחו זבחים שלמים ליהוה פרים׃ ויקח משה חצי הדם וישם באגנת וחצי הדם זרק על המזבח׃ ויקח ספר הברית ויקרא באזני העם ויאמרו כל אשר דבר יהוה נעשה ונשמע׃ ויקח משה את הדם ויזרק על העם ויאמר הנה דם הברית אשר כרת יהוה עמכם על כל הדברים האלה׃ ויעל משה ואהרן נדב ואביהוא ושבעים מזקני ישראל׃ ויראו את אלהי ישראל ותחת רגליו כמעשה לבנת הספיר וכעצם השמים לטהר׃ ואל אצילי בני ישראל לא שלח ידו ויחזו את האלהים ויאכלו וישתו׃ ויאמר יהוה אל משה עלה אלי ההרה והיה שם ואתנה לך את לחת האבן והתורה והמצוה אשר כתבתי להורתם׃ ויקם משה ויהושע משרתו ויעל משה אל הר האלהים׃ ויאמר אל הזקנים שבו לנו בזאת עד אשר נשוב אליכם והנה אהרן וחור עמכם מי בעל דברים יגש אליהם׃ ויעל משה אל ההר ויכס הענן את ההר׃ וישכן כבוד יהוה על הר סיני ויכסהו הענן ששת ימים ויקרא אל משה ביום השביעי מתוך הענן׃ ומראה כבוד יהוה כאש אכלת בראש ההר לעיני בני ישראל׃ ויבא משה בתוך הענן ויעל אל ההר ויהי משה בהר ארבעים יום וארבעים לילה׃

ואין מוכרין בתי כנסיות אלא אם כן היה להן בתי כנסיות אחרים. ואין מוכרין אותן אלא לבנות

[illegible] ואם לא יהיה לו [illegible] ואם לא יהיה לו [illegible] ואם לא יהיה לו [

ויקרא יב ג

ביום השמיני ימול בשר ערלתו׃ ויקרא יב ג

ביום השמיני ימול בשר ערלתו׃ ויקרא יב ג

ביום השמיני ימול בשר ערלתו׃ ויקרא יב ג

ביום השמיני ימול בשר ערלתו׃ ויקרא יב ג

ביום השמיני ימול בשר ערלתו׃ ויקרא יב ג

ביום השמיני ימול בשר ערלתו׃ ויקרא יב ג

ביום השמיני ימול בשר ערלתו׃ ויקרא יב ג

ביום השמיני ימול בשר ערלתו׃ ויקרא יב ג

ביום השמיני ימול בשר ערלתו׃ ויקרא יב ג

ביום השמיני ימול בשר ערלתו׃ ויקרא יב ג

ויקרא יב ג

ביום השמיני ימול בשר ערלתו׃ ויקרא יב ג

ביום השמיני ימול בשר ערלתו׃ ויקרא יב ג

ביום השמיני ימול בשר ערלתו׃ ויקרא יב ג

ביום השמיני ימול בשר ערלתו׃ ויקרא יב ג

ביום השמיני ימול בשר ערלתו׃ ויקרא יב ג

ביום השמיני ימול בשר ערלתו׃ ויקרא יב ג

ביום השמיני ימול בשר ערלתו׃ ויקרא יב ג

ביום השמיני ימול בשר ערלתו׃ ויקרא יב ג

ביום השמיני ימול בשר ערלתו׃ ויקרא יב ג

ביום השמיני ימול בשר ערלתו׃ ויקרא יב ג

ג׳ הבדל ממנה בבל ראשון שבו שלשה שמות
ג׳ ומה הם אלו הם שלשה מיני בעלי
ג׳ חיים שאינן מין בהמה ומין חיה
ג׳ ומין עוף שהיו יוצאין מן התיבה
ג׳ ואלו הן הבהמה הטהורה והחיה
ג׳ הטהורה והעוף הטהור שנכנסו
ג׳ לתיבה שנים שנים זכר ונקבה
ג׳ ושבעה שבעה זכר ונקבה:

ג׳ אמר להם רבי יהודה בן בתירא
ג׳ מפני מה נאמר בנח לבא אל התיבה
ג׳ מפני המים ומפני המים לבא
ג׳ שהיה נח מקטני אמנה ולא האמין
ג׳ שלא יבא עליו המבול עד שבא
ג׳ עליו ולפיכך נכנסו המים מפניו
ג׳ לבהלה:

ג׳ אמר להם רבי יהושע מפני מה
ג׳ נאמר בנח לבא אל התיבה
ג׳ מפני הצרה ומפני הצרה
ג׳ שהיה נח מקטני אמנה ולא האמין
ג׳ שלא יבא עליו המבול עד שבא
ג׳ עליו ולפיכך נכנסו המים מפניו
ג׳ לבהלה:

ג׳ אמר להם רבי אלעזר בן עזריה
ג׳ מפני מה נאמר בנח לבא אל התיבה
ג׳ מפני הצרה ומפני הצרה
ג׳ שהיה נח מקטני אמנה ולא האמין
ג׳ שלא יבא עליו המבול עד שבא
ג׳ עליו ולפיכך נכנסו המים מפניו
ג׳ לבהלה:

ג׳ אמר להם רבי עקיבא מפני מה
ג׳ נאמר בנח לבא אל התיבה
ג׳ מפני הצרה ומפני הצרה
ג׳ שהיה נח מקטני אמנה ולא האמין
ג׳ שלא יבא עליו המבול עד שבא
ג׳ עליו ולפיכך נכנסו המים מפניו
ג׳ לבהלה:

ג׳ אמר להם רבי יהודה בן בתירא
ג׳ מפני מה נאמר בנח לבא אל התיבה
ג׳ מפני המים ומפני המים לבא
ג׳ שהיה נח מקטני אמנה ולא האמין
ג׳ שלא יבא עליו המבול עד שבא
ג׳ עליו ולפיכך נכנסו המים מפניו
ג׳ לבהלה:

ואפילו הכי אמאי קרי ליה בית הבחירה
משום דהוה מלא מים כדי רחיצת כל
הרגלים כאחד ואפילו הכי לא הוה
מקדש את עצמו. ואפילו הכי לא
קרי ליה בית הבחירה אלא
בית המקדש

הלכך אמינא כל מקום שיש
לומר בית המקדש יש לומר
בית הבחירה ומקום שיש
לומר בית הבחירה יש לומר
בית המקדש. ואי קשיא לך
והכתיב בית המקדש אשר
יבחר ה' לשכן שמו שם
בירושלים. ואי קשיא לך
והכתיב בית הבחירה אל
המקום אשר יבחר ה' אלהיכם
לשכן שמו שם. אלא
בית המקדש בית הבחירה
בירושלים. ואי קשיא לך
והכתיב בית הבחירה
בעזרה. אלא בית המקדש
בית הבחירה בעזרה
בירושלים. ואי קשיא לך
והכתיב בית המקדש
בעזרה. אלא בית המקדש
בית הבחירה בעזר

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΙΑΡΑ

ומחלוקת

ר' אומא אחר ר' יוחנן בשעה שהיו עוסקין בתורה
ואחר שעשה עשאו כאילו הוא עובד לאלילים
ומשה שהיה רגיל בהיתר נאסר בהיתר

בהתיר. ואין אחריה בהתיר:

עבדו אחרי ה' אלהיכם ואת מצותיו תשמרו ובקולו
תעבדו ואותו תדבקון. ובה' אלהיכם תדבקון
ואין דבק אלא בשכינה שנאמר ודבקת בה'
אלהיך ואומר כי ה' אלהיך אש אוכלה הוא:

ואיזהו מקום שהוא אומר בו ואותו תדבקון
אמרו חכמים הלוך אחר מדותיו של הקב"ה
מה הוא מלביש לערומים שנאמר ויעש ה'
אלהים לאדם ולאשתו כתנות עור והלבישם
אף אתה הלבש לערומים ואומר ויהי שמע
כי נקבה אתו ויחבוש את החמור ואף אתה
חבוש לפני בהמתך ואומר ויקח חמאה וחלב
ואף אתה עשה כן ואומר כי אנכי ה' רופאך
למה הדבר דומה לאדם שהיה מהלך אחר
מדותיו של מלך ראה בית הבד שלו נכנס
אף הוא נכנס ראה בית המרחץ שלו נכנס
אף הוא נכנס ראה בית הקברות שלו נכנס
אף הוא נכנס ראה בית הסוהרין שלו נכנס
אף הוא נכנס ראה בית הספרים שלו נכנס
אף הוא נכנס ראה בית הקלפים שלו נכנס
אף הוא נכנס ראה בית הקלפים שלו נכנס
אף הוא נכנס ראה בית הקלפים שלו נכנס

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΙΑΡΑ

אחר

מה מלך בשר ודם שהוא מלך בשר ודם
כיון שהוא יושב בשמחה הוא ואשתו
ובניו ובני ביתו ואוהביו ומכיריו
אף הקב"ה כיון שהוא יושב בשמחה
הוא ואשתו ובניו ובני ביתו ואוהביו
ומכיריו שנאמר ויאמר אליהם אכלו
לכו משמנים ושתו מתקים ושלחו
מנות לאין נכון לו כי קדוש היום
לאדוננו ואל תעצבו כי חדות ה'
היא מעוזכם:

ואמר רבי יוחנן משום רבי יוסי בן זמרא
כל המקיים את התורה מתוך דחקו
סופו לקיימה מתוך עושרו שנאמר
כי אם שמוע תשמע לקול ה' אלהיך
לשמור ולעשות וגו' ואומר ויהי
בשמעו את הדבר הזה ויקרע את
בגדיו ויתפלל ויתן תודה לפני
אלהיו כיוצא בדבר אתה אומר
ויהי כאשר שמע המלך את דברי
ספר התורה ויקרע את בגדיו:

לבבו ולבו יבינו את דעתם בלשון נכון.
לפני שנים רבות. הוא היה בחור צעיר
עמד בפתח ביתו. את עיניו נשא אל עבר
הרחוב הארוך. ראה בחורים רבים
הולכים אחרי בחורות יפות.

לכן כתוב אל תלך בדרך רעה;
ואם את בחורה יפה אל תלכי בדרך
לא יפה כי אלה תועבת ה' אלהיך.

ולמה אמר כן?

כי בדרך לא יפה יש הרבה פחים
ומוקשים לנפש האדם. ואם יפלו
בהם לא יוכלו לקום עוד.

ולמה נקרא שמו בלעם?

כי בלע את עמו ישראל.

ואיך בלע את עמו?

כי הביא עליהם את הבעל פעור
ועל ידי זה מתו מהם הרבה אנשים.

ומי היה בלעם?

בלעם היה מלך בארץ מואב
ובן בעור.

ומה היה שמו של בלעם?

שמו של בלעם היה בלעם בן בעור
ושמו של בעור היה בלע בן בעור
ושמו של בלע היה צפו בן עשו
ושמו של עשו היה יצחק בן אברהם
ושמו של אברהם היה תרח בן נחור
ושמו של נחור היה שרוג בן רעו
ושמו של רעו היה פלג בן עבר
ושמו של עבר היה שלח בן קינן
ושמו של קינן היה ארפכשד בן שם
ושמו של שם היה נח בן למך
ושמו של למך היה מתושלח בן חנוך
ושמו של חנוך היה ירד בן מהללאל
ושמו של מהללאל היה קינן בן אנוש
ושמו של אנוש היה שת בן אדם
ושמו של אדם היה אדם הראשון.

ולכן צריכה להיות
שלא יהיה שלוחה בשני מקומות
ואם יהיה שלוחה בשני מקומות
ויבוא אחד ויקח מהשלוחה
שבמקום אחד ואחר כך יבוא
השני ויקח מהשלוחה שבמקום
השני הרי זה לא יוכל לקחת
כלום כי כבר נלקחה מהשלוחה
שבמקום אחר ואם יהיה
שלוחה אחת בשני מקומות
ויבוא אחד ויקח מהשלוחה
שבמקום אחד ואחר כך יבוא
השני ויקח מהשלוחה שבמקום
השני הרי זה יוכל לקחת
כלום כי כבר נלקחה מהשלוחה
שבמקום אחר ואם יהיה
שלוחה אחת בשני מקומות
ויבוא אחד ויקח מהשלוחה
שבמקום אחד ואחר כך יבוא
השני ויקח מהשלוחה שבמקום
השני הרי זה יוכל לקחת
כלום כי כבר נלקחה מהשלוחה
שבמקום אחר

כיצד יש לו לאדם לנהוג עם
עצמו בדרכי העבודה. כל
אדם חייב לומר בשבילי נברא
העולם. ואם יראה שהוא
מתרחק מן הדרך הטובה
ומן המעשים הטובים
ומתקרב אל הרע יבכה
על עצמו ויתחרט על
מעשיו הרעים ויתוודה
לפני ה׳ יתברך ויתפלל
ויבקש רחמים שיחזיר
אותו בתשובה שלמה
ויעזור לו שלא יחזור
לסורו עוד ויתקן את
מעשיו הרעים ויתחיל
לעבוד את ה׳ יתברך
בלב שלם ובנפש חפצה
ויתחיל ללכת בדרכי
התורה והמצות ולעשות
מעשים טובים ולהתרחק
מן הרע ומן המכשולות
ומן הדברים האסורים
ומן הדברים המגונים
ומן הדברים שאינם
הגונים ומן הדברים
שאינם ראויים ומן
הדברים שאינם נאותים
ומן הדברים שאינם
מתאימים ומן הדברים
שאינם מתקבלים ומן
הדברים שאינם מקובלים
ומן הדברים שאינם
מוסכמים ומן הדברים
שאינם מוסכמים

ולא ידעתי מה אומר ומה אדבר כי אם לשתוק ולהתפלל
אל ה' שיעזרני ויאיר עיני בתורתו ויזכני לקיים מצותיו
ולעשות רצונו בלב שלם ונפש חפצה כי הוא לבדו
יודע מחשבות אדם ומלך עליון על כל מעשיו ואין
זולתו כי הוא לבדו יודע מה בלב כל בני אדם
ומה יהיה באחריתם ואין לנו עליו אלא לבטוח
בחסדיו ולהתחנן לפניו שיעשה עמנו חסד ורחמים
ויזכנו לעבדו בלב שלם ונפש חפצה כי הוא
לבדו יודע מה בלב כל בני אדם ומה יהיה
באחריתם ואין לנו עליו אלא לבטוח בחסדיו
ולהתחנן לפניו שיעשה עמנו חסד ורחמים
ויזכנו לעבדו בלב שלם ונפש חפצה כי הוא

לבדו יודע מה בלב כל בני אדם ומה יהיה
באחריתם ואין לנו עליו אלא לבטוח בחסדיו
ולהתחנן לפניו שיעשה עמנו חסד ורחמים
ויזכנו לעבדו בלב שלם ונפש חפצה כי הוא
לבדו יודע מה בלב כל בני אדם ומה יהיה
באחריתם ואין לנו עליו אלא לבטוח בחסדיו
ולהתחנן לפניו שיעשה עמנו חסד ורחמים
ויזכנו לעבדו בלב שלם ונפש חפצה כי הוא
לבדו יודע מה בלב כל בני אדם ומה יהיה
באחריתם ואין לנו עליו אלא לבטוח בחסדיו
ולהתחנן לפניו שיעשה עמנו חסד ורחמים
ויזכנו לעבדו בלב שלם ונפש חפצה כי הוא

ואמרינן תניא בשלמא בשלמא לרבי יוסי בר יהודה
דאמר כל הנדרים שבתורה אינן צריכין הפר
משום דכתיב לא יחל דברו אלא לרבי יוסי
בר יהודה דאמר יחל אין הפר צריך מדכתיב
כי יפר יפר הא מה יפר צריך הפר אלא
לרבי יוסי בר יהודה דאמר יחל צריך הפר
מדכתיב כי יפר יפר

ומסקינן הכא במאי עסקינן בשהפר לה
בפני עצמה ואחר כך הפר לה בפני
עצמו דאי סלקא דעתך בשהפר לה
בפני עצמו ואחר כך הפר לה בפני
עצמה הא כתיב כל נדר ושבועת איסר
לענות נפש אמר רבי יוחנן אחד
איסר ואחד נדר

אמר רבי יוחנן משום רבי יוסי בן זמרא
משום ראשונים היו קורין לנדרים
איסרים ולשבועות שבועות
ומשום רבי יוסי בן זמרא אמרי
לה בשם רבי יוחנן בן נורי
אמרי לה בשם רבי יוחנן בן
זכאי אמרי לה בשם רבי יוחנן
בן נורי אמרי לה בשם רבי
יוחנן בן זכאי אמר קרא
כי ידור נדר לה' או השבע
שבועה לאסר אסר על נפשו
הא כיצד הרי עלי נזיר
הרי עלי נזיר הרי עלי
נזיר הרי עלי נזיר

ף ככה יב"ו ולא יעלו בעבור ישקיעו בלי ספק:
ובזה יתבאר ג"כ מה שהקדים ואמר. ויהי בשלחו
בלעם ויעל בבמות הבעל ויראה משם קצה העם.
יב"ו ויעל בלעם עמהם ויבן שבעה מזבחות
ויעל פר ואיל על כל מזבח ומזבח. ויהי ה' את
בלעם וישם דבר בפיו ויאמר שוב אל בלק
והכה את כל העם. וישב אליו והנה נצב על
עולתו הוא ושרי מואב. ויקח משלו ויאמר
מלך ארם יבחני בלק מלך מואב מהרי קדם
לאמר לכה ארה לי יעקב ולכה זעמה ישראל.
מה אקב לא קבה אל ומה אזעם לא זעם יי.
כי מראש צורים אראנו ומגבעות אשורנו
הן עם לבדד ישכון ובגוים לא יתחשב. מי
מנה עפר יעקב ומספר את רבע ישראל
תמת נפשי מות ישרים ותהי אחריתי כמוהו.
ויאמר בלק אל בלעם מה עשית לי לקוב
אויבי לקחתיך והנה ברכת ברוך. ויען ויאמר
הלא את אשר ישים יי בפי אותו אשמר
לדבר. ויאמר אליו בלק לכה נא אתי אל
מקום אחר אשר תראנו משם אפס קצהו
תראה וכלו לא תראה וקבנו לי משם. ויקחהו
שדה צופים אל ראש הפסגה ויבן שבעה
מזבחות ויעל פר ואיל על המזבח. ויאמר
אל בלק התיצב כה על עולתך ואנכי אקרה
כה. ויקר יי אל בלעם וישם דבר בפיו
ויאמר שוב אל בלק וכה תדבר. ויבא אליו
והנה נצב על עולתו הוא ושרי מואב. ויקח
משלו ויאמר בלק מואב יקרא אלי מארם
נחתי מהרי קדם לכה ארה לי יעקב ולכה
זעמה ישראל. מה אקב לא קבה אל ומה
אזעם לא זעם יי. כי מראש צורים אראנו
ומגבעות אשורנו הן עם לבדד ישכון ובגוים
לא יתחשב. מי מנה עפר יעקב ומספר את
רבע ישראל תמת נפשי מות ישרים ותהי
אחריתי כמוהו. ויאמר בלק אל בלעם מה
עשית לי לקוב אויבי לקחתיך והנה ברכת
ברוך. ויען ויאמר הלא את אשר ישים יי
בפי אותו אשמר לדבר. ויאמר אליו בלק
לכה נא אתי אל מקום אחר אשר תראנו
משם אפס קצהו תראה וכלו לא תראה וקבנו
לי משם. ויקחהו שדה צופים אל ראש הפסגה
ויבן שבעה מזבחות ויעל פר ואיל על המזבח.
ויאמר אל בלק התיצב כה על עולתך ואנכי
אקרה כה. ויקר יי אל בלעם וישם דבר בפיו
ויאמר שוב אל בלק וכה תדבר. ויבא אליו
והנה נצב על עולתו הוא ושרי מואב. ויאמר
אליו בלק מה דבר יי. ויקח משלו ויאמר
קום בלק ושמע האזינה עדי בן צפור. לא
איש אל ויכזב ובן אדם ויתנחם. הוא אמר
ולא יעשה ודבר ולא יקימנה. הנה ברך לקחתי
וברך ולא אשיבנה. לא הביט און ביעקב
ולא ראה עמל בישראל יי אלהיו עמו ותרועת
מלך בו. אל מוציאם ממצרים כתועפות
ראם לו. כי לא נחש ביעקב ולא קסם
בישראל כעת יאמר ליעקב ולישראל מה
פעל אל. הן עם כלביא יקום וכאריה יתנשא
לא ישכב עד יאכל טרף ודם חללים ישתה.
ויאמר בלק אל בלעם גם קוב לא תקבנו גם
ברך לא תברכנו. ויען בלעם ויאמר אל בלק
הלא דברתי אליך לאמר כל אשר ידבר יי
אתו אעשה. ויאמר בלק אל בלעם לכה נא
אקחך אל מקום אחר אולי ישר בעיני האלהים
וקבנו לי משם. ויקח בלק את בלעם ראש
הפעור הנשקף על פני הישימון. ויאמר בלעם
אל בלק בנה לי בזה שבעה מזבחות והכן לי
בזה שבעה פרים ושבעה אילים. ויעש בלק
כאשר דבר בלעם ויעל פר ואיל במזבח.
ויאמר בלעם אל בלק התיצב על עולתך ואנכי
אקרה. ויקר יי אל בלעם וישם דבר בפיו
ויאמר שוב אל בלק וכה תדבר. ויבא אליו
והנה נצב על עולתו הוא ושרי מואב. ויאמר
אליו בלק מה דבר יי. ויקח משלו ויאמר
קום בלק ושמע האזינה עדי בן צפור. לא
איש אל ויכזב ובן אדם ויתנחם. הוא אמר
ולא יעשה ודבר ולא יקימנה. הנה ברך לקחתי
וברך ולא אשיבנה. לא הביט און ביעקב
ולא ראה עמל בישראל יי אלהיו עמו ותרועת
מלך בו. אל מוציאם ממצרים כתועפות
ראם לו. כי לא נחש ביעקב ולא קסם
בישראל כעת יאמר ליעקב ולישראל מה
פעל אל. הן עם כלביא יקום וכאריה יתנשא
לא ישכב עד יאכל טרף ודם חללים ישתה.

ויאמר בלק אל בלעם גם כי לא תקבנו גם
ברך לא תברכנו. ויען בלעם ויאמר אל בלק
הלא דברתי אליך לאמר כל אשר ידבר יי
אתו אעשה. ויאמר בלק אל בלעם לכה נא
אקחך אל מקום אחר אולי ישר בעיני האלהים
וקבנו לי משם. ויקח בלק את בלעם ראש
הפעור הנשקף על פני הישימון. ויאמר בלעם
אל בלק בנה לי בזה שבעה מזבחות והכן לי
בזה שבעה פרים ושבעה אילים. ויעש בלק
כאשר דבר בלעם ויעל פר ואיל במזבח.
ויאמר בלעם אל בלק התיצב על עולתך ואנכי
אקרה. ויקר יי אל בלעם וישם דבר בפיו
ויאמר שוב אל בלק וכה תדבר. ויבא אליו
והנה נצב על עולתו הוא ושרי מואב. ויאמר
אליו בלק מה דבר יי. ויקח משלו ויאמר
קום בלק ושמע האזינה עדי בן צפור. לא
איש אל ויכזב ובן אדם ויתנחם. הוא אמר
ולא יעשה ודבר ולא יקימנה. הנה ברך לקחתי
וברך ולא אשיבנה. לא הביט און ביעקב
ולא ראה עמל בישראל יי אלהיו עמו ותרועת
מלך בו. אל מוציאם ממצרים כתועפות
ראם לו. כי לא נחש ביעקב ולא קסם
בישראל כעת יאמר ליעקב ולישראל מה
פעל אל. הן עם כלביא יקום וכאריה יתנשא
לא ישכב עד יאכל טרף ודם חללים ישתה.

ת"ר כיצד היתה מעלות בית הדשן
בתחלה עשרה ולבסוף שמונה
ת"ר גמלו חסד לחיים ולמתים
לחיים כיצד מי שהיה מביא
מים לבית הכסא ומי שהיה
מוליך מים לבית הכסא למתים
כיצד מי שהיה מביא עצים
לבית הכסא ומי שהיה מוליך
עצים לבית הכסא:

ת"ר כיצד היתה מעלות בית הדשן
בתחלה עשרה ולבסוף שמונה
ת"ר גמלו חסד לחיים ולמתים
לחיים כיצד מי שהיה מביא
מים לבית הכסא ומי שהיה
מוליך מים לבית הכסא למתים
כיצד מי שהיה מביא עצים
לבית הכסא ומי שהיה מוליך
עצים לבית הכסא:

ואם כתב וכו׳

כתוב הרמב״ם ז״ל בהלכות מלוה ולוה פרק כ״ז הלכה ט״ז וז״ל
כתב ראובן לשמעון הרי עלי מנה בעדות שנים ואמר שמעון
לא כתב לי כלום אלא שאמר לי ראובן הרי עלי מנה בעדות
שנים ואמר שמעון לא כתב לי כלום אלא שאמר לי ראובן
הרי עלי מנה בעדות שנים ואמר שמעון לא כתב לי כלום
אלא שאמר לי ראובן

ביאורים שנאמרו נשמעים גם לאוזן בפתוח
שמי מחזיר אליו. ע"כ. הכתוב בא לומר
אל תדבר בלשון הרע שמי יודע מה בסתר
הוא עליך, שהוא נוקם את נקמתך. ועוד
כתוב ואל תאמר אחטא ואשלם כי אם
ואל תאמר אחטא ואשלם כי אם
הכתוב מדבר בלשון הרע שמי יודע את
הנסתרות ומי יודע בסתר לבבו של אדם.
ועוד אמר ואל תאמר אשיב רעה כי
כי אם ... לשון הרע שמי יודע את
כל הנסתרות ומי יודע בסתר לבבו של אדם.
כלומר כיצד אתה מתכוון לנקום את
אויבך ואתה אומר אשיב רעה כי אם
יהוה יושיעך. ואם אתה אומר כך
הרי אתה מתכוון לנקום את אויבך

ואתכפר. וזה לך סימן ויצאתם איש הלל לחברו;
ועכשיו הרי אתם עומדים לפני ואומרים לי
כל הדברים שאמרתי לכם ואתם מבקשים
ממני שאכתוב לכם ספר תורה אחר
כתוב ומדוקדק ומנוקד כמו שכתבתי
לכם ואני אין לי פנאי לכתוב לכם
ספר תורה אחר ואתם יש לכם
ספר תורה כתוב ומדוקדק ומנוקד
כמו שכתבתי לכם לכו ועשו
כדבריכם:

ויאמר יי אל משה כתוב לך את
הדברים האלה כי על פי הדברים
האלה כרתי אתך ברית ואת
ישראל ויהי שם עם יי ארבעים
יום וארבעים לילה לחם לא אכל
ומים לא שתה ויכתוב על הלוחות
את דברי הברית עשרת הדברים:

ויהי כרדתו מהר סיני ושני לוחות
העדות ביד משה ברדתו מן ההר
ומשה לא ידע כי קרן עור פניו
בדברו אתו וירא אהרן וכל בני
ישראל את משה והנה קרן עור
פניו וייראו מגשת אליו ויקרא
אליהם משה וישבו אליו אהרן
וכל הנשיאים בעדה וידבר משה
אליהם ואחרי כן נגשו כל בני
ישראל ויצום את כל אשר דבר
יי אתו בהר סיני ויכל משה
מדבר אתם ויתן על פניו מסוה:

ובבואו לפני יי לדבר אתו יסיר
את המסוה עד צאתו ויצא ודבר
אל בני ישראל את אשר יצוה:
וראו בני ישראל את פני משה כי
קרן עור פני משה והשיב משה
את המסוה על פניו עד בואו
לדבר אתו:

ויקהל משה את כל עדת בני
ישראל ויאמר אלהם אלה הדברים
אשר צוה יי לעשות אתם:
ששת ימים תעשה מלאכה וביום
השביעי יהיה לכם קדש שבת
שבתון ליי כל העושה בו מלאכה
יומת:

ומה הוא בעצם שעשה הבעל שם טוב
כשהיה מגיע לעיר חדשה ורואה
שאין שם בית מדרש לחסידים
ומתפלל בבית מדרש של מתנגדים
כשהוא מתפלל שם
ואחר כך הוא מקים בית מדרש
משלו בעיר
ומתפלל שם בנוסח שלו
ומה הוא עושה בבית מדרש
של המתנגדים
שהוא מתפלל שם
ואחר כך הוא מקים בית מדרש
משלו בעיר
ומתפלל שם בנוסח שלו
ומה הוא עושה בבית מדרש
של המתנגדים
שהוא מתפלל שם

ומה הוא עושה בבית מדרש
של המתנגדים
שהוא מתפלל שם
ואחר כך הוא מקים בית מדרש
משלו בעיר
ומתפלל שם בנוסח שלו
ומה הוא עושה בבית מדרש
של המתנגדים
שהוא מתפלל שם

ויהי בשלח פרעה את העם ולא נחם אלהים דרך ארץ פלשתים כי קרוב הוא כי אמר אלהים פן ינחם העם בראתם מלחמה ושבו מצרימה ויסב אלהים את העם דרך המדבר ים סוף וחמשים עלו בני ישראל מארץ מצרים ויקח משה את עצמות יוסף עמו כי השבע השביע את בני ישראל לאמר פקד יפקד אלהים אתכם והעליתם את עצמותי מזה אתכם ויסעו מסכות ויחנו באתם בקצה המדבר ויהוה הלך לפניהם יומם בעמוד ענן לנחתם הדרך ולילה בעמוד אש להאיר להם ללכת יומם ולילה לא ימיש עמוד הענן יומם ועמוד האש לילה לפני העם ויאמר יהוה אל משה דבר אל בני ישראל וישבו ויחנו לפני פי החירת בין מגדל ובין הים לפני בעל צפון נכחו תחנו על הים ויקרב פרעה ויישאו בני ישראל את עיניהם והנה מצרים נסע אחריהם ויראו מאד ויצעקו בני ישראל אל יהוה ויאמרו אל משה המבלי אין קברים במצרים לקחתנו למות במדבר מה זאת עשית לנו להוציאנו ממצרים הלא זה הדבר אשר דברנו אליך במצרים לאמר חדל ממנו ונעבדה את מצרים כי טוב לנו עבד את מצרים ממתנו במדבר ויאמר משה אל העם אל תיראו התיצבו וראו את ישועת יהוה אשר יעשה לכם היום כי אשר ראיתם את מצרים היום לא תוספו לראתם עוד עד עולם יהוה ילחם לכם ואתם תחרישון ויאמר יהוה אל משה מה תצעק אלי דבר אל בני ישראל ויסעו ואתה הרם את מטך ונטה את ידך על הים ובקעהו ויבאו בני ישראל בתוך הים ביבשה והמים להם חומה מימינם ומשמאלם ואני הנני מחזק את לב מצרים ויבאו אחריהם ואכבדה בפרעה ובכל חילו ברכבו ובפרשיו ונודעו מצרים כי אני יהוה בהכבדי בפרעה ברכבו ובפרשיו ויסע מלאך האלהים ההלך לפני מחנה ישראל וילך מאחריהם ויסע עמוד הענן מפניהם ויעמד מאחריהם ויבא בין מחנה מצרים ובין מחנה ישראל ויהי הענן והחשך ויאר את הלילה ולא קרב זה אל זה כל הלילה ויט משה את ידו על הים וישב יהוה את הים ברוח קדים עזה כל הלילה וישם את הים לחרבה ויבקעו המים ויבאו בני ישראל בתוך הים ביבשה והמים להם חומה מימינם ומשמאלם ויבאו מצרים וירדפו אחריהם כל סוס פרעה רכבו ופרשיו אל תוך הים ויהי באשמורת הבקר וישקף יהוה אל מחנה מצרים במדוכת אש וענן ויהם את מחנה מצרים ויסר את אופן מרכבותיו ויהי בנסוע משה את ידו על הים ויהי לפנות בקר ויאבדו מצרים לקראתו ויהוה נער את מצרים בתוך הים ויבאו המים וישבו ויכסו את הרכב ואת הפרשים לכל חיל פרעה הבאים אחריהם בים לא נשאר בהם עד אחד ובני ישראל הלכו ביבשה בתוך הים והמים להם חומה מימינם ומשמאלם ויושע יהוה ביום ההוא את ישראל מיד מצרים וירא ישראל את מצרים מת על שפת הים וירא ישראל את היד הגדלה אשר עשה יהוה במצרים ויראו העם את יהוה ויאמינו ביהוה ובמשה עבדו

אז ישיר משה ובני ישראל את השירה הזאת ליהוה ויאמרו לאמר אשירה ליהוה כי גאה גאה סוס ורוכבו רמה בים עזי וזמרת יה ויהי לי לישועה זה אלי ואנוהו אלהי אבי וארממנהו יהוה איש מלחמה יהוה שמו מרכבת פרעה וחילו ירה בים ומבחר שלשיו טבעו בים סוף תהמת יכסימו ירדו במצלות כמו אבן ימינך יהוה נאדרי בכח ימינך יהוה תרעץ אויב וברב גאונך תהרס קמיך תשלח חרונך יאכלמו כקש וברוח אפיך נערמו נצבו כמו נד נזלים קפאו תהמת בלב ים אמר אויב ארדף אשיג אחלק שלל תמלאמו נפשי אריק חרבי תורישמו ידי נשפת ברוחך כסמו צללו כעופרת במים אדירים מי כמכה באלם יהוה מי כמכה נאדר בקדש נורא תהלת עשה פלא נטית ימינך תבלעמו ארץ נחית בחסדך עם זו גאלת נהלת בעזך אל נוה קדשך שמעו עמים ירגזון חיל אחז יושבי פלשת אז נבהלו אלופי אדום אילי מואב יאחזמו רעד נמגו כל יושבי כנען תפל עליהם אימתה ופחד בגדל זרועך ידמו כאבן עד יעבר עמך יהוה עד יעבר עם זו קנית תבאמו ותטעמו בהר נחלתך מכון לשבתך פעלת יהוה מקדש אדני כוננו ידיך יהוה ימלך לעלם ועד כי בא סוס פרעה ברכבו ובפרשיו בים ויישב יהוה עליהם את מי הים ובני ישראל הלכו ביבשה בתוך הים ותקח מרים הנביאה אחות אהרן את התף בידה ותצאן כל הנשים אחריה בתפים ובמחלת ותען להם מרים שירו ליהוה כי גאה גאה סוס ורוכבו רמה בים ויסע משה את ישראל מים סוף ויצאו אל מדבר שור וילכו שלשת ימים במדבר ולא מצאו מים ויבאו מרתה ולא יכלו לשתות מים ממרה כי מרים הם על כן קרא שמה מרה ויילן העם על משה לאמר מה נשתה ויצעק אל יהוה ויורהו יהוה עץ וישלך אל המים וימתקו המים שם שם לו חק ומשפט ושם נסהו ויאמר אם שמוע תשמע לקול יהוה אלהיך והישר בעיניו תעשה והאזנת למצותיו ושמרת כל חקיו כל המחלה אשר שמתי במצרים לא אשים עליך כי אני יהוה רפאך ויבאו אילמה ושם שתים עשרה עינות מים ושבעים תמרים ויחנו שם על המים ויסעו מאילם ויבא כל עדת בני ישראל אל מדבר סין אשר בין אילם ובין סיני בחמשה עשר יום לחדש השני לצאתם מארץ מצרים ויתלונן כל עדת בני ישראל על משה ועל אהרן במדבר ויאמרו אליהם בני ישראל מי יתן מותנו ביד יהוה בשבתנו על סיר הבשר באכלנו לחם לשבע כי הוצאתם אתנו אל המדבר הזה להמית את כל הקהל הזה בדבר ויאמר יהוה אל משה הנני ממטיר לכם לחם מן השמים וצא העם ולקטו דבר יום ביומו למען אנסנו הילך בתורתי אם לא ויהי ביום הששי והכינו את אשר יביאו והיה משנה על אשר ילקטו יום יום ויאמר משה אליהם איש אל יותר ממנו עד בקר ולא שמעו אל משה ויותירו אנשים ממנו עד בקר ולא שמעו אל משה ויותירו אנשים ממנו עד בקר ולא שמעו אל משה ויותירו אנשים

ס״א ׳ויקרא׳
פרשת צו
ד׳ רשומין

ויקרא אהרן ובניו ואל כל בני ישראל ויאמר אליהם זה הדבר אשר צוה יי׳ לאמר לכל איש איש מבית ישראל אשר יקריב את קרבנו לכל נדריהם ולכל נדבותם אשר יקריבו ליי׳ בעולה מן הבקר ומן הצאן תקריבו את קרבנכם: אם עולה קרבנו מן הבקר זכר תמים יקריבנו אל פתח אהל מועד לרצונו לפני יי׳: וסמך ידו על ראש העולה ונרצה לו לכפר עליו: ושחט את בן הבקר לפני יי׳ והקריבו בני אהרן הכהנים את הדם וזרקו את הדם על המזבח אשר פתח אהל מועד: והפשיט את העולה וניתח אתה לנתחיה: ונתנו בני אהרן הכהן אש על המזבח וערכו עצים על האש: וערכו בני אהרן הכהנים את הנתחים את הראש ואת הפדר על העצים אשר על האש אשר על המזבח: והקרב ורחציו ירחץ במים והקטיר הכהן את הכל המזבחה עולה אשה ריח ניחוח ליי׳: ואם מן הצאן קרבנו מן הכשבים או מן העזים לעולה זכר תמים יקריבנו: ושחט אתו על ירך המזבח צפונה לפני יי׳ וזרקו בני אהרן הכהנים את דמו על המזבח סביב: ונתח אתו לנתחיו ואת ראשו ואת פדרו וערך הכהן אתם על העצים אשר על האש אשר על המזבח: והקרב וכרעיו ירחץ במים והקריב הכהן את הכל והקטיר המזבחה עולה אשה ריח ניחוח ליי׳: ואם מן העוף עולה קרבנו ליי׳ ומן התורים או מבני היונה יקריב את קרבנו: והקריבו אל המזבח ומלק את ראשו והקטיר המזבחה ונמצה דמו על קיר המזבח: ונתלה את מוראתו בנוצתה והשליך אצל המזבח קדמה אל מקום הדשן: ובקע אתו בבדיו לא יבדיל והקטירו הכהן המזבחה על העצים אשר על האש עולה אשה ריח ניחוח ליי׳:

ונפש כי תקריב קרבן מנחה לי׳ סלת יהיה קרבנו ויצק עליה שמן ונתן עליה לבונה: והביאה אל בני אהרן הכהנים וקמץ משם מלא קמצו מסלתה ומשמנה על כל לבונתה והקטיר הכהן אזכרתה המזבחה אשה ריח ניחוח ליי׳: והנותרת ממנה לאהרן ולבניו קדש קדשים מאשי יי׳: וכי תקריב מנחה מאפה תנור סלת חלות מצות בלולות בשמן ורקיקי מצות משחים בשמן: ואם מנחה על המרחשת קרבנך סלת בלולה בשמן מצה תהיה: פתות אתה פתים ויצקת עליה שמן מנחה היא: ואם מנחת מרחשת קרבנך סלת במשמנת יעשה: והבאת את המנחה אשר יעשה מאלה ליי׳ והקריבה אל הכהן והגישה אל המזבח: והרים הכהן מן המנחה את אזכרתה והקטיר המזבחה אשה ריח ניחוח ליי׳: והנותרת ממנה לאהרן ולבניו קדש קדשים מאשי יי׳: כל המנחה אשר תקריבו ליי׳ לא תעשה חמץ כי כל שאר וכל דבש לא תקטירו ממנו אשה ליי׳: קרבן ראשית תקריבו אתם ליי׳ והמה לא יעלו על המזבח לריח ניחוח: וכל קרבן מנחתך במלח תמלח ולא תשבית מלח ברית אלהיך מעל מנחתך על כל קרבנך תקריב מלח: ואם תקריב מנחת בכורים ליי׳ אביב קלי באש גרש כרמל תקריב את מנחת בכוריך: ונתת עליה שמן ושמת עליה לבונה מנחה היא: והקטיר הכהן את אזכרתה מגרשה ומשמנה על כל לבונתה אשה ליי׳:

ובכל מקום שיש לו לשון הרע על חבירו
ואפילו הוא אמת ואינו יכול לפייסו
ולבקש ממנו מחילה כגון שהוא רבו
או שהוא גדול ממנו הרבה ואינו
מקבל ממנו בקשת מחילה ואפילו
בכה"ג צריך לעשות כל מה שיוכל
כדי שימחול לו ואם אינו מוחל
לו אחר כך יבקש ממנו שלשה
פעמים ואם אינו מוחל לו אחר
כך יבקש ממנו שלשה פעמים
ואם אינו מוחל לו אחר כך יבקש
ממנו שלשה פעמים ואם אינו
מוחל לו אחר כך יבקש ממנו
שלשה פעמים ואם אינו מוחל
לו אחר כך יבקש ממנו שלשה
פעמים ואם אינו מוחל לו אחר
כך יבקש ממנו שלשה פעמים
ואם אינו מוחל לו אחר כך יבקש
ממנו שלשה פעמים ואם אינו
מוחל לו אחר כך יבקש ממנו
שלשה פעמים ואם אינו מוחל
לו אחר כך יבקש ממנו שלשה
פעמים ואם אינו מוחל לו אחר
כך יבקש ממנו שלשה פעמים

ואם אינו מוחל לו אחר כך יבקש
ממנו שלשה פעמים ואם אינו
מוחל לו אחר כך יבקש ממנו
שלשה פעמים ואם אינו מוחל
לו אחר כך יבקש ממנו שלשה
פעמים ואם אינו מוחל לו אחר
כך יבקש ממנו שלשה פעמים
ואם אינו מוחל לו אחר כך יבקש
ממנו שלשה פעמים ואם אינו
מוחל לו אחר כך יבקש ממנו
שלשה פעמים ואם אינו מוחל
לו אחר כך יבקש ממנו שלשה
פעמים ואם אינו מוחל לו אחר
כך יבקש ממנו שלשה פעמים
ואם אינו מוחל לו אחר כך יבקש
ממנו שלשה פעמים ואם אינו
מוחל לו אחר כך יבקש ממנו
שלשה פעמים ואם אינו מוחל
לו אחר כך יבקש ממנו שלשה
פעמים ואם אינו מוחל לו אחר
כך יבקש ממנו שלשה פעמים

ה.ו סתם שאול וכרו יש אומ. כמ.ש ע.ל
פנינה ס.ו אלו בכל יש בה כלי. אם מלל
אומנים אם. כמו ה.ו ה.א ה.ו מעלה מ
כ. זה ש.ו. ואמא אלו ישנו אחרים ע.ל
ה.ו אומא א.ש ש.ה אחרים אלו אמה
בלי.ם אומ. כמ.ש ה.ו. ואמו לא ה אמנם
ב. זה ה ש.ב אחר הו אמא אלו ל.ל
ש.ל.ם אם יש בה כלי.ם כמו ה.ו אמא
בכלי.ם ואם ש.ם ש.ב אחר ה.ו אמא
ואמנם. לא ש.ל.ם אם. ה.ם.א אמא
ל.ל.ם ואם יש בה כלי.ם אלו אמא
ה.ו. ואמר אם יש אמא אלו וא

MTA KÖNYVTÁR

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ופסוקי אמת שנתנו לעולם ואין בהם שקר
ותועה. ולפיכך נראה בעיני שכל מי שיש
בידו ספרים ישנים שנדפסו בימי הראשונים
ואין בהם שינוי נוסחאות ולא שיבושים
גדולים שמשנים את הענין ראוי לו לשמרם
ולא לזרקם ולהשליכם כי אולי יבוא יום
שיצטרכו אליהם כי כל הדברים הולכים
אחר הזמן ואולי יבוא יום שיתחדשו בהם
דברים שלא היו בימי הראשונים ואז
יצטרכו לספרים הישנים ולא ימצאו
ויהיו נאבדים ח"ו ואז יהיה חסרון גדול
בישראל ואם יש בידו ספרים ישנים
שנדפסו בימי הראשונים ויש בהם שינוי
נוסחאות או שיבושים גדולים שמשנים
את הענין אז ראוי לו לתקנם ולהגיהם
על פי הספרים הנכונים שנדפסו בימי
הראשונים ואז יהיו ספרים נכונים
ומדויקים ויהיו ראויים לקרות בהם
ולהעתיק מהם ולהדפיסם פעם אחרת
ואז יהיה לו שכר גדול ושם טוב לעולם
ולעולמי עולמים ואז יהיה לו חלק
לעולם הבא ויזכה לחיי העולם הבא
אמן כן יהי רצון

ואם יש בידו ספרים ישנים שנדפסו בימי
הראשונים ואין בהם שינוי נוסחאות
ולא שיבושים גדולים שמשנים את הענין
אז ראוי לו לשמרם ולא לזרקם ולהשליכם
כי אולי יבוא יום שיצטרכו אליהם כי כל
הדברים הולכים אחר הזמן ואולי יבוא
יום שיתחדשו בהם דברים שלא היו בימי
הראשונים ואז יצטרכו לספרים הישנים
ולא ימצאו ויהיו נאבדים ח"ו ואז יהיה
חסרון גדול בישראל ואם יש בידו
ספרים ישנים שנדפסו בימי הראשונים
ויש בהם שינוי נוסחאות או שיבושים
גדולים שמשנים את הענין אז ראוי לו
לתקנם ולהגיהם על פי הספרים הנכונים
שנדפסו בימי הראשונים ואז יהיו ספרים
נכונים ומדויקים ויהיו ראויים לקרות
בהם ולהעתיק מהם ולהדפיסם פעם
אחרת ואז יהיה לו שכר גדול ושם טוב
לעולם ולעולמי עולמים ואז יהיה לו חלק
לעולם הבא ויזכה לחיי העולם הבא
אמן כן יהי רצון

ב"ה יום ... 95

בא הנה בתולת ישראל את אליהו הנביא
שלום עמו בשובו מהר הכרמל
על פיכך לא רצה הקב"ה שיהא מצוי
בדורו כדי שלא תהא תקיעת שופר
מצויה בידו ולא יהא יכול לתקוע
ולפיכך נתן לו הקב"ה
רשות לבקר בכל יום
בבתי כנסיות ובבתי מדרשות
ולשמוע תקיעת שופר
ותרועה ולא יהא מצוי בידם
ולא יהא יכול לתקוע
ולפיכך נתן לו הקב"ה
רשות לבקר בכל יום
בבתי כנסיות ובבתי מדרשות
ולשמוע תקיעת שופר
ותרועה ולא יהא מצוי בידם
ולא יהא יכול לתקוע

ואם יהיה הנגף בבהמה ובכל אשר יהיה
בה בדבר כמשפט האלה תעשה לכל
אשר יהיה לו בשדה ולא יאספו אל
הבתים כל אשר יבוא הצבא ומתו
בדבר או נפצעו בו כל שונאי יהוה
אשר יעמדו לנגדו יפלו בחרב ולא
ישוב העם אשר יצא למלחמה
ויספרו לו שבעת ימים וכפר
הכהן על הבית בדם הצפור
ובמים החיים ובצפור החיה
ובעץ הארז ובשני התולעת
ובאזוב ושלח את הצפור החיה
אל מחוץ לעיר אל פני השדה
וכפר על הבית והיה טהור
זאת התורה לכל נגע הצרעת
ולנתק

ולבגד
ולבית
וללבוש
ולשאת
ולכהן
לטמא
ולטהר
זאת התורה לנגע הצרעת
ביום טהרתו והובא אל הכהן
ויצא הכהן אל מחוץ למחנה
וראה הכהן והנה נרפא נגע
הצרעת מן הצרוע וצוה הכהן
ולקח למטהר שתי צפרים
חיות טהורות ועץ ארז
ושני תולעת ואזוב
וצוה הכהן ושחט את
הצפור האחת אל כלי חרש
על מים חיים ואת הצפור
החיה יקח אתה ואת עץ
הארז ואת שני התולעת
ואת האזוב ואת כלם
יקח ואת צפור החיה
ישלח אל פני השדה
ושלח את הצפור החיה
מחוץ לעיר ואל פני השדה
ושלח את הצפור החיה
מחוץ לעיר ואל פני השדה

ואמנם כשהוא נתון בידו של אדם הוא
מקום שמחת בעל אל אמונתו ובעל
מלאכתו מאוד. ואמנם הוא ראוי לבעל
בעלות יפה שהוא יהיה בעל מלאכתו
ומקצוע אחד בעיניו כאלו הוא בעל
הבית ובעל המלאכה ובעל הבעלות
ובעל המלאכה. ואמנם אחר בעל
הבעלות ובעל המלאכה הוא בעל
הבעלות ובעל המלאכה. ואמנם אחר
בעל

διάνοιαν i.e. ουκ εφεκτικὸς εἰμὶ ἀλλὰ μὴ ἀποφατικὸς

ειδέναι δὲ ὅτι ἐπὶ τῶν ἀποφατικῶν ἀεὶ ὁ τρίτος
ἐπιφέρεται ὅρος ὁ ἐναντίος τῷ δευτέρῳ ὅρῳ ὡς
ἐπὶ τοῦ ἀνθρώπου ἀποφατικῶς λεγομένου ὁ τρίτος
ὅρος ἐστὶν ὁ ἄλογος ὁ γὰρ ἄνθρωπος ἢ λογικός
ἐστιν ἢ ἄλογος ὁμοίως καὶ ἐπὶ τοῦ ἀποφατικῶς
λεγομένου ἀνθρώπου ὁ τρίτος ὅρος ἐστὶν ὁ ἄλογος
ὁ γὰρ μὴ ἄνθρωπος ἢ λογικός ἐστιν ἢ ἄλογος
ὁμοίως καὶ ἐπὶ τοῦ ἀποφατικῶς λεγομένου
ἀνθρώπου ὁ τρίτος ὅρος ἐστὶν ὁ ἄλογος ὁ γὰρ μὴ
ἄνθρωπος ἢ λογικός ἐστιν ἢ ἄλογος ὁμοίως καὶ
ἐπὶ τοῦ ἀποφατικῶς λεγομένου ἀνθρώπου ὁ τρίτος
ὅρος ἐστὶν ὁ ἄλογος ὁ γὰρ μὴ

b

10ce

ולפי שהיה בדעתו לילך לבית הדין ולהתדיין עמו
בדין ולא היה יכול לילך בעצמו מחמת חולי שהיה
בו ולא היה יכול לילך ברגליו ולא היה יכול לרכב
על הבהמה מחמת חולי שהיה בו ולא היה יכול
לילך בעגלה מחמת שהיה הדרך הולך בין ההרים
ובין הגבעות ולא היה יכול לילך בעגלה מחמת
שהיה הדרך הולך בין ההרים ובין הגבעות ולא
היה יכול לילך בספינה מחמת שהיה הים סוער
ולא היה יכול לילך בספינה מחמת שהיה הים סוער
ולא היה יכול לילך בספינה מחמת שהיה הים סוער

ולא היה יכול לילך בספינה מחמת שהיה הים סוער
ולא היה יכול לילך בספינה מחמת שהיה הים סוער
ולא היה יכול לילך בספינה מחמת שהיה הים סוער
ולא היה יכול לילך בספינה מחמת שהיה הים סוער
ולא היה יכול לילך בספינה מחמת שהיה הים סוער
ולא היה יכול לילך בספינה מחמת שהיה הים סוער
ולא היה יכול לילך בספינה מחמת שהיה הים סוער
ולא היה יכול לילך בספינה מחמת שהיה הים סוער
ולא היה יכול לילך בספינה מחמת שהיה הים סוער
ולא היה יכול לילך בספינה מחמת שהיה הים סוער

ולפי שהיה בדעתו לילך לבית הדין ולהתדיין עמו
בדין ולא היה יכול לילך ברגליו ולא היה יכול לרכב
על הבהמה מחמת חולי שהיה בו ולא היה יכול
לילך בעגלה מחמת שהיה הדרך הולך בין ההרים
ובין הגבעות ולא היה יכול לילך בעגלה מחמת
שהיה הדרך הולך בין ההרים ובין הגבעות ולא
היה יכול לילך בספינה מחמת שהיה הים סוער
ולא היה יכול לילך בספינה מחמת שהיה הים סוער
ולא היה יכול לילך בספינה מחמת שהיה הים סוער

ולא היה יכול לילך בספינה מחמת שהיה הים סוער
ולא היה יכול לילך בספינה מחמת שהיה הים סוער
ולא היה יכול לילך בספינה מחמת שהיה הים סוער
ולא היה יכול לילך בספינה מחמת שהיה הים סוער
ולא היה יכול לילך בספינה מחמת שהיה הים סוער
ולא היה יכול לילך בספינה מחמת שהיה הים סוער
ולא היה יכול לילך בספינה מחמת שהיה הים סוער
ולא היה יכול לילך בספינה מחמת שהיה הים סוער
ולא היה יכול לילך בספינה מחמת שהיה הים סוער
ולא היה יכול לילך בספינה מחמת שהיה הים סוער

ולא יכול לעמוד בפני אויביו
ולא יכול לעמוד בפני אויביו
ולא יכול לעמוד בפני אויביו

M.T. AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

ג׳ ויאמר אליו אלהים אנכי אל אביך אל תירא
מרדה מצרימה כי לגוי גדול אשם שם׃
ד׳ אנכי ארד עמך מצרימה ואנכי אעלך גם עלה
ויוסף ישית ידו על עיניך׃
ה׳ ויקם יעקב משבע ויישאו בני ישראל את יעקב
אביהם ואת טפם ואת נשיהם בעגלות אשר שלח
פרעה לשאת אתו׃
ו׳ ויקחו את מקנהם ואת רכושם אשר רכשו בארץ
כנען ויבאו מצרימה יעקב ואל כל זרעו אתו׃
ז׳ בניו ובני בניו אתו בנותיו ובנות בניו וכל זרעו
הביא אתו מצרימה׃
ח׳ ואלה שמות בני ישראל הבאים מצרימה יעקב
ובניו בכור יעקב ראובן׃
ט׳ ובני ראובן חנוך ופלוא חצרון וכרמי׃
י׳ ובני שמעון ימואל וימין ואהד וכנען וצחר
ושאול בן הכנענית׃
יא׳ ובני לוי גרשון קהת ומררי׃
יב׳ ובני יהודה ער ואונן ושלה ופרץ וזרח וימת ער
ואונן בארץ כנען ויהיו בני פרץ חצרון וחמול׃
יג׳ ובני יששכר תולע ופוה יוב ושמרון׃
יד׳ ובני זבולן סרד ואלון ויחלאל׃
טו׳ אלה בני לאה אשר ילדה ליעקב בפדן ארם
ואת דינה בתו כל נפש בניו ובנותיו שלשים
ושלשה׃
טז׳ ובני גד צפיון וחגי שוני ואצבון ערי ואראלי
ארלי׃
יז׳ ובני אשר ימנה וישוה וישוי ובריעה ושרח
אחותם ובני בריעה חבר ומלכיאל׃
יח׳ אלה בני זלפה אשר נתן לבן לרחל בתו וילדה
את אלה ליעקב שש עשרה נפש׃
יט׳ בני רחל אשת יעקב יוסף ובנימן׃
כ׳ ויולד ליוסף בארץ מצרים אשר ילדה לו אסנת
בת פוטי פרע כהן און את מנשה ואת אפרים׃
כא׳ ובני בנימן בלע ובכר ואשבל גרא ונעמן אחי
ורש ומפים וחפים וארד׃
כב׳ אלה בני רחל אשר ילד ליעקב כל נפש
ארבעה עשר׃
כג׳ ובני דן חשים׃
כד׳ ובני נפתלי יחצאל וגוני ויצר ושלם׃
כה׳ אלה בני בלהה אשר נתן לבן לרחל בתו וילדה
את אלה ליעקב כל נפש שבעה׃
כו׳ כל הנפש הבאה ליעקב מצרימה יוצאי ירכו
מלבד נשי בני יעקב כל נפש ששים וששה׃
כז׳ ובני יוסף אשר ילד לו במצרים נפשות שנים
כל נפש בית יעקב הבאים מצרימה שבעים׃
כח׳ ואת יהודה שלח לפניו אל יוסף להורות לפניו
גשנה ויבאו ארצה גשן׃
כט׳ ויאסר יוסף מרכבתו ויעל לקראת ישראל אביו
גשנה וירא אליו ויפל על צואריו ויבך על צואריו
עוד׃
ל׳ ויאמר ישראל אל יוסף אמותה הפעם אחרי
ראותי את פניך כי עודך חי׃
לא׳ ויאמר יוסף אל אחיו ואל בית אביו אעלה
ואגידה לפרעה ואמרה אליו אחי ובית אבי אשר
בארץ כנען באו אלי׃
לב׳ והאנשים רעי צאן כי אנשי מקנה היו וצאנם
ובקרם ובכל אשר להם הביאו׃
לג׳ והיה כי יקרא לכם פרעה ואמר מה מעשיכם׃
לד׳ ואמרתם אנשי מקנה היו עבדיך מנעורינו ועד
עתה גם אנחנו גם אבותינו בעבור תשבו בארץ
גשן כי תועבת מצרים כל רעה צאן׃

ויכתב משה את מוצאיהם למסעיהם על פי יהוה׃

ואלה מסעיהם למוצאיהם ומשה כתב את מוצאיהם

ויסעו מרעמסס בחדש הראשון בחמשה עשר יום לחדש הראשון ממחרת הפסח יצאו בני ישראל ביד רמה לעיני כל מצרים׃

ומצרים מקברים את אשר הכה יהוה בהם כל בכור ובאלהיהם עשה יהוה שפטים׃

ויסעו בני ישראל מרעמסס ויחנו בסכות׃

ויסעו מסכות ויחנו באתם אשר בקצה המדבר׃

ויסעו מאתם וישב על פי החירת אשר על פני בעל צפן ויחנו לפני מגדל׃

ויסעו מפני החירת ויעברו בתוך הים המדברה וילכו דרך שלשת ימים במדבר אתם ויחנו במרה׃

ויסעו ממרה ויבאו אילמה ובאילמה שתים עשרה עינת מים ושבעים תמרים ויחנו שם׃

ויסעו מאילם ויחנו על ים סוף׃

ויסעו מים סוף ויחנו במדבר סין׃

ויסעו ממדבר סין ויחנו בדפקה׃

ויסעו מדפקה ויחנו באלוש׃

ויסעו מאלוש ויחנו ברפידים ולא היה שם מים לשתות העם׃

ויסעו מרפידים ויחנו במדבר סיני׃

ויסעו ממדבר סיני ויחנו בקברות התאוה׃

ויסעו מקברות התאוה ויחנו בחצרות׃

ויסעו מחצרות ויחנו ברתמה׃

ויסעו מרתמה ויחנו ברמון פרץ׃

ויסעו מרמון פרץ ויחנו בלבנה׃

ויסעו מלבנה ויחנו בחרשה׃

ויסעו מחרשה ויחנו במקהלת׃

ויסעו ממקהלת ויחנו בתחת׃

ויסעו מתחת ויחנו בתרח׃

ויסעו מתרח ויחנו במתקה׃

ויסעו ממתקה ויחנו בחשמונה׃

ויסעו מחשמונה ויחנו במסרות׃

ויסעו ממסרות ויחנו בבני יעקן׃

ויסעו מבני יעקן ויחנו בחר הגדגד׃

ויסעו מחר הגדגד ויחנו ביטבתה׃

ויסעו מיטבתה ויחנו בעברונה׃

ויסעו מעברונה ויחנו בעציון גבר׃

ויסעו מעציון גבר ויחנו במדבר צן הוא קדש׃

ויסעו מקדש ויחנו בהר ההר בקצה ארץ אדום׃

ויעל אהרן הכהן את הר ההר על פי יהוה וימת שם בשנת הארבעים לצאת בני ישראל מארץ מצרים׃

בחדש החמישי באחד לחדש׃

ואהרן בן שלש ושלשים ומאת שנה במותו בהר ההר׃

וישמע הכנעני מלך ערד והוא יושב בנגב בארץ כנען בבוא בני ישראל׃

ויסעו מהר ההר ויחנו בצלמנה׃

ויסעו מצלמנה ויחנו בפונן׃

ויסעו מפונן ויחנו באבת׃

ויסעו מאבת ויחנו בעיי העברים בגבול מואב׃

ויסעו מעיים ויחנו בדיבן גד׃

ויסעו מדיבן גד ויחנו בעלמן דבלתימה׃

ויסעו מעלמן דבלתימה ויחנו בהרי העברים לפני נבו׃

ויסעו מהרי העברים ויחנו בערבת מואב על ירדן יריחו׃

ויחנו על הירדן מבית הישמות עד אבל השטים בערבת מואב׃

ג לומר לה שהיא מקוללת ומי שהיא
מקוללת
ד ד
ד ד
ד ד

ג׳ לאיזה דבר נקרא שם המדבר? על מה הוא מדבר?
תשובה:
לאיזה דבר נקרא שם הפועל? על מה הוא מדבר? ג׳

ד׳ לאיזה דבר נקרא שם התואר? על מה הוא מדבר?
תשובה:
לאיזה דבר נקרא שם המספר? על מה הוא מדבר? ד׳

ה׳ לאיזה דבר נקרא שם הכינוי? על מה הוא מדבר?
תשובה:
לאיזה דבר נקרא שם הפעולה? על מה הוא מדבר? ה׳

ו׳ לאיזה דבר נקרא שם הפעל? על מה הוא מדבר?
תשובה:
לאיזה דבר נקרא שם הפעולה? על מה הוא מדבר? ו׳

פלוני פלוני בחתימה עדות לפני
ב' בי"ד לא, ולו עדים כשר פלוני
ופלוני שמעיד שראה את פלוני
חתם בפניו ושמע שאמר שהוא
מכיר את פלוני ויודע שהוא
בן פלוני ופלוני ושמו פלוני
ופלוני ופלוני ופלוני ופלוני
ופלוני ופלוני ופלוני ופלוני
ופלוני ופלוני ופלוני ופ

ויהי ביום השמיני ויקרא משה לאהרן ולבניו ולזקני ישראל
ויאמר אל אהרן קח לך עגל בן בקר לחטאת ואיל לעולה תמימים
והקרב לפני יהוה ואל בני ישראל תדבר לאמר קחו שעיר עזים
חטאת ועגל וכבש בני שנה תמימים לעולה ושור ואיל לזבח
לזבח לפני יהוה ומנחה בלולה בשמן כי היום יהוה נראה אליכם
ויקחו את אשר צוה משה אל פני האהל ויקרבו כל העדה ויעמדו
לפני יהוה ויאמר משה זה הדבר אשר צוה יהוה תעשו ויראה
אליכם כבוד יהוה ויאמר משה אל אהרן קרב אל המזבח ועשה
את חטאתך ואת עולתך וכפר בעדך ובעד העם ועשה את קרבן
העם וכפר בעדם כאשר צוה יהוה ויקרב אהרן אל המזבח וישחט
את העגל של חטאת אשר לו ויקרבו בני אהרן את הדם אליו
ויטבל אצבעו בדם ויתן על קרנות המזבח והדם יצק אל יסוד
המזבח והקטיר החלבים והכליות והיותרת מן הכבד מן החטאת
הקטיר המזבח והבשר ואת עורו שרף באש מחוץ למחנה ויזבח
את זבח העם ויבא בני אהרן אליו את הדם ויזרקהו על המזבח
סביב ואת הבשר ואת הראש הקטיר המזבח ויקטר החלבים
על הבגד ויקטר החלבים על המזבח ואת החזה ואת שוק הימין
הניף אהרן תנופה לפני יהוה כאשר צוה משה ויהי כאשר

ויהי ביום השמיני קרא משה לאהרן ולבניו ולזקני ישראל
ויאמר אל אהרן קח לך עגל בן בקר לחטאת ואיל לעולה תמימים
והקרב לפני יהוה ואל בני ישראל תדבר לאמר קחו שעיר עזים
חטאת ועגל וכבש בני שנה תמימים לעולה ושור ואיל לזבח
לזבח לפני יהוה ומנחה בלולה בשמן כי היום יהוה נראה אליכם
ויקחו את אשר צוה משה אל פני האהל ויקרבו כל העדה ויעמדו
לפני יהוה ויאמר משה זה הדבר אשר צוה יהוה תעשו ויראה
אליכם כבוד יהוה ויאמר משה אל אהרן קרב אל המזבח ועשה
את חטאתך ואת עולתך וכפר בעדך ובעד העם ועשה את קרבן
העם וכפר בעדם כאשר צוה יהוה ויקרב אהרן אל המזבח וישחט
את העגל של חטאת אשר לו ויקרבו בני אהרן את הדם אליו
ויטבל אצבעו בדם ויתן על קרנות המזבח והדם יצק אל יסוד
המזבח והקטיר החלבים והכליות והיותרת מן הכבד מן החטאת
הקטיר המזבח והבשר ואת עורו שרף באש מחוץ למחנה ויזבח
את זבח העם ויבא בני אהרן אליו את הדם ויזרקהו על המזבח
סביב ואת הבשר ואת הראש הקטיר המזבח ויקטר החלבים
על הבגד ויקטר החלבים על המזבח ואת החזה ואת שוק הימין
הניף אהרן תנופה לפני יהוה כאשר צוה משה ויהי כאשר

MTA KÖNYVTÁR

[illegible]

Uma elh ziztlim ecsese indan elmi ste eulue
[illegible]

Uma elh [illegible] ma ɣ ent. erin [illegible]
[illegible]

Uma elh ldeiome ma ɣ ent. erin [illegible]
ma ent. erin [illegible]

Uma elh uue.t ezk.ma ɣ [illegible] ezk ma
[illegible]

Uma elh ldl t.ɣdl ma ɣ [illegible] ezkm ent. ezk.
[illegible]

[illegible]

Uma elh [illegible] ma mme ent. ezk.
[illegible]

ezkm ent. erin [illegible] ezkm ent. erin
[illegible]

Uma elh ldl [illegible] ma ɣ ent. erin
[illegible]

Uma elh [illegible] ma ɣ ent. erin
[illegible]

[illegible]

[illegible] ma ɣ ent. erin [illegible]
[illegible]

[illegible] ma ɣ ent. erin [illegible]
[illegible]

[illegible] ma ɣ ent. erin [illegible]

ולא יהיה לו

ג ואם יש לו בנים ומת קודם שישלם הכתובה:
לא יפרע היורשים כלום מן הכתובה
אלא יפרעו הבנים מה שנשאר מן הכתובה
אחר שיפרעו האלמנה כתובתה:
ואם אין לו בנים אלא בנות
יפרעו הבנות מה שנשאר מן הכתובה:
ואם אין לו בנים ובנות
יפרעו היורשים מה שנשאר מן הכתובה:
ואם אין לו יורשים
יפרעו הקרובים מה שנשאר מן הכתובה:
ואם אין לו קרובים
יפרעו הרחוקים מה שנשאר מן הכתובה:
ואם אין לו רחוקים
יפרעו הגר והתושב מה שנשאר מן הכתובה:
ואם אין לו גר ותושב
יפרעו הגבאים מה שנשאר מן הכתובה:
ואם אין לו גבאים
יפרעו הקהל מה שנשאר מן הכתובה:
ואם אין לו קהל
יפרעו הכהנים מה שנשאר מן הכתובה:
ואם אין לו כהנים
יפרעו הלוים מה שנשאר מן הכתובה:
ואם אין לו לוים
יפרעו הישראלים מה שנשאר מן הכתובה:
ואם אין לו ישראלים
יפרעו הממזרים מה שנשאר מן הכתובה:
ואם אין לו ממזרים
יפרעו הנתינים מה שנשאר מן הכתובה:
ואם אין לו נתינים
יפרעו הבנים מה שנשאר מן הכתובה:
ואם אין לו בנים
יפרעו הבנות מה שנשאר מן הכתובה:
ואם אין לו בנות
יפרעו היורשים מה שנשאר מן הכתובה:
ואם אין לו יורשים
יפרעו הקרובים מה שנשאר מן הכתובה:
ואם אין לו קרובים
יפרעו הרחוקים מה שנשאר מן הכתובה:
ואם אין לו רחוקים
יפרעו הגר והתושב מה שנשאר מן הכתובה:
ואם אין לו גר ותושב
יפרעו הגבאים מה שנשאר מן הכתובה:
ואם אין לו גבאים
יפרעו הקהל מה שנשאר מן הכתובה:
ואם אין לו קהל
יפרעו הכהנים מה שנשאר מן הכתובה:
ואם אין לו כהנים
יפרעו הלוים מה שנשאר מן הכתובה:
ואם אין לו לוים
יפרעו הישראלים מה שנשאר מן הכתובה:
ואם אין לו ישראלים
יפרעו הממזרים מה שנשאר מן הכתובה:
ואם אין לו ממזרים
יפרעו הנתינים מה שנשאר מן הכתובה:
ואם אין לו נתינים

משכל נמלט בעניו לבו לבו לבו
ערוה בזה שהכל, וכשה שמעה בהכה
כתר שנה תלת בלבה בו ולבה שנה
ושם בה בה בה בה בה בה בה בה
בזמן מה בה שמע מהל ושמה בשה
בה בה בה בה בה בה בה בה בה בה
בה בה בה בה בה בה בה בה בה בה
בה בה בה בה בה בה בה בה בה ב

ג

ד

ה

ו

ז

ח

ט

י

יא

יב

יג

יד

טו

טז

יז

יח

יט

כ

כא

כב

כג

כד

כה

כו

כז

כח

כט

ל

לא

לב

לג

לד

לה

לו

לז

לח

לט

מ

מא

מב

מג

מד

מה

מו

מז

מח

מט

נ

נא

נב

נג

נד

נה

נו

נז

נח

נט

ס

סא

סב

סג

סד

סה

סו

סז

סח

סט

ע

עא

עב

עג

עד

עה

עו

עז

עח

עט

פ

פא

פב

פג

פד

פה

פו

פז

פח

פט

צ

צא

צב

צג

צד

צה

צו

צז

צח

צט

ק

קא

קב

קג

קד

קה

קו

קז

קח

קט

ר

רא

רב

רג

רד

רה

רו

רז

רח

רט

ש

שא

שב

שג

שד

שה

שו

שז

שח

שט

ת

תא

תב

תג

תד

תה

תו

תז

תח

תט

ויאמר יתרו:
ברוך יי׳ אשר הציל אתכם מיד מצרים ומיד פרעה אשר הציל את העם מתחת יד מצרים:
עתה ידעתי כי גדול יי׳ מכל האלהים כי בדבר אשר זדו עליהם:
ויקח יתרו חותן משה עולה וזבחים לאלהים ויבא אהרן וכל זקני ישראל לאכל לחם עם חותן משה לפני האלהים:
ויהי ממחרת וישב משה לשפט את העם ויעמד העם על משה מן הבקר עד הערב:
וירא חותן משה את כל אשר הוא עושה לעם ויאמר מה הדבר הזה אשר אתה עושה לעם מדוע אתה יושב לבדך וכל העם נצב עליך מן בקר עד ערב:
ויאמר משה לחתנו כי יבוא אלי העם לדרוש אלהים:
כי יהיה להם דבר בא אלי ושפטתי בין איש ובין רעהו והודעתי את חקי האלהים ואת תורותיו:
ויאמר חותן משה אליו לא טוב הדבר אשר אתה עושה:
נבל תבל גם אתה גם העם הזה אשר עמך כי כבד מממך הדבר לא תוכל עשהו לבדך:
עתה שמע בקולי איעצך ויהי אלהים עמך היה אתה לעם מול האלהים והבאת אתה את הדברים אל האלהים:
והזהרתה אתהם את החקים ואת התורות והודעת להם את הדרך ילכו בה ואת המעשה אשר יעשון:
ואתה תחזה מכל העם אנשי חיל יראי אלהים אנשי אמת שנאי בצע ושמת עליהם שרי אלפים שרי מאות שרי חמשים ושרי עשרות:
ושפטו את העם בכל עת והיה כל הדבר הגדל יביאו אליך וכל הדבר הקטן הם ישפטו והקל מעליך ונשאו אתך:
אם את הדבר הזה תעשה וצוך אלהים ויכלת עמד וגם כל העם הזה על מקומו יבוא גם:
וישמע משה לקול חתנו ויעש כל אשר אמר:
ויבחר משה אנשי חיל מכל ישראל ויתן אתם ראשים על העם שרי אלפים שרי מאות שרי חמשים ושרי עשרות:
ושפטו את העם בכל עת את הדבר הקשה יביאון אל משה וכל הדבר הקטן הם ישפטו להם:
וישלח משה את חתנו וילך לו אל ארצו:

ביום הזה באו מדבר סיני:
כי נסעו מרפידים ויבאו מדבר סיני ויחנו במדבר ויחן שם ישראל נגד ההר:
ומשה עלה אל האלהים ויקרא אליו יי׳ מן ההר לאמר כה תאמר לבית יעקב ותגיד לבני ישראל:
אתם ראיתם אשר עשיתי למצרים ואשא אתכם על כנפי נשרים ואבא אתכם אלי:
ועתה אם שמוע תשמעו בקולי ושמרתם את בריתי והייתם לי סגלה מכל העמים כי לי כל הארץ:
ואתם תהיו לי ממלכת כהנים וגוי קדוש אלה הדברים אשר תדבר אל בני ישראל:
ויבא משה ויקרא לזקני העם וישם לפניהם את כל הדברים האלה אשר צוהו יי׳:
ויענו כל העם יחדו ויאמרו כל אשר דבר יי׳ נעשה וישב משה את דברי העם אל יי׳:
ויאמר יי׳ אל משה הנה אנכי בא אליך בעב הענן בעבור ישמע העם בדברי עמך וגם בך יאמינו לעולם ויגד משה את דברי העם אל יי׳:
ויאמר יי׳ אל משה לך אל העם וקדשתם היום ומחר וכבסו שמלתם:
והיו נכנים ליום השלישי כי ביום השלישי ירד יי׳ לעיני כל העם על הר סיני:
והגבלת את העם סביב לאמר השמרו לכם עלות בהר ונגע בקצהו כל הנגע בהר מות יומת:
לא תגע בו יד כי סקול יסקל או ירה יירה אם בהמה אם איש לא יחיה במשך היובל המה יעלו בהר:
וירד משה מן ההר אל העם ויקדש את העם ויכבסו שמלתם:
ויאמר אל העם היו נכנים לשלשת ימים אל תגשו אל אשה:
ויהי ביום השלישי בהיות הבקר ויהי קלת וברקים וענן כבד על ההר וקל שופר חזק מאד ויחרד כל העם אשר במחנה:
ויוצא משה את העם לקראת האלהים מן המחנה ויתיצבו בתחתית ההר:
והר סיני עשן כלו על אשר ירד עליו יי׳ באש ויעל עשנו כעשן הכבשן ויחרד כל ההר מאד:
ויהי קול השופר הולך וחזק מאד משה ידבר והאלהים יעננו בקול:
וירד יי׳ על הר סיני אל ראש ההר ויקרא יי׳ למשה אל ראש ההר ויעל משה:
ויאמר יי׳ אל משה רד העד בעם פן יהרסו אל יי׳ לראות ונפל ממנו רב:
וגם הכהנים הנגשים אל יי׳ יתקדשו פן יפרץ בהם יי׳:
ויאמר משה אל יי׳ לא יוכל העם לעלות אל הר סיני כי אתה העדת בנו לאמר הגבל את ההר וקדשתו:
ויאמר אליו יי׳ לך רד ועלית אתה ואהרן עמך והכהנים והעם אל יהרסו לעלות אל יי׳ פן יפרץ בהם:
וירד משה אל העם ויאמר אליהם:

ברכות

ואמר רבי יוחנן משום רבי שמעון בן יוצדק
משום רבי אלעזר בן עזריה משום רבי עקיבא
משום רבי יהושע משום רבי אלעזר המודעי
משום רבי אלעזר בן ערך משום רבי יוסי הגלילי
משום רבי יוסי בן קיסמא משום רבי יוחנן בן נורי
משום רבי יוחנן בן זכאי משום רבי אליעזר
משום רבי הלל הזקן משום רבי שמעיה
משום רבי אבטליון משום רבי יהודה בן בתירא
משום רבי יהודה בן טבאי משום רבי שמעון בן שטח
משום רבי יהושע בן פרחיה משום רבי נתאי הארבלי
משום רבי יהודה בן יחזקיה משום רבי שמעיה
משום רבי יוסי בן יועזר משום רבי יוסי בן יוחנן
משום רבי יהושע בן לוי משום רבי חנניה בן עקביה
משום רבי יוחנן בן ברוקה משום רבי יוחנן בן הורקנוס
משום רבי יוחנן בן גודגד

ויבא
ויאמר אליו אלוהים אנכי אלוהי אביך
אל תירא
ויאמר אליו אלוהים אנכי אלוהי אביך אל תירא
ויאמר אליו אלוהים אנכי אלוהי אביך אל תירא
ויאמר אליו אלוהים אנכי אלוהי אביך אל תירא
ויאמר אליו אלוהים אנכי אלוהי אביך אל תירא
ויאמר אליו אלוהים אנכי אלוהי אביך אל תירא
ויאמר אליו אלוהים אנכי אלוהי אביך אל תירא
ויאמר אליו אלוהים אנכי אלוהי אביך אל תירא
ויאמר אליו אלוהים אנכי אלוהי אביך אל תירא
ויאמר אליו אלוהים אנכי אלוהי אביך אל תירא

ויבא
ויאמר אליו אלוהים אנכי אלוהי אביך אל תירא
ויאמר אליו אלוהים אנכי אלוהי אביך אל תירא
ויאמר אליו אלוהים אנכי אלוהי אביך אל תירא
ויאמר אליו אלוהים אנכי אלוהי אביך אל תירא
ויאמר אליו אלוהים אנכי אלוהי אביך אל תירא
ויאמר אליו אלוהים אנכי אלוהי אביך אל תירא
ויאמר אליו אלוהים אנכי אלוהי אביך אל תירא
ויאמר אליו אלוהים אנכי אלוהי אביך אל תירא
ויאמר אליו אלוהים אנכי אלוהי אביך אל תירא

שלמה ע"ה אמר לבניו אל תשתו יין ולא
יבוא לתוכו ולא לאחיו ולא לאוהביו
ולא לשריו ולא לעבדיו ולא לשפחותיו
ולא לשכוריו ולא לשכורותיו ולא לכל
אדם שיש בו יין שנאמר אל למלכים
לא שתו יין ולא לרוזנים אי שכר
ואמר רבי יוחנן משום רבי יוסי
בן זמרא כל המשתה יין בבית
הכנסת מביא עליו שלשה דברים
עוני ושכחה ועצבות ואמר רבי
יוחנן משום רבי יוסי בן זמרא
כל המשתה יין בבית הכנסת
מביא עליו שלשה דברים עוני
ושכחה ועצבות ואמר רבי יוחנן
משום רבי יוסי בן זמרא כל
המשתה יין בבית הכנסת מביא
עליו שלשה דברים עוני ושכחה
ועצבות ואמר רבי יוחנן משום
רבי יוסי בן זמרא כל המשתה
יין בבית הכנסת מביא עליו

[illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [

ל בדרך אמרים אשר בחרה ואשר לבחור ב
ובעצתך ד' בדרך מצוותיך רצית ב
ואת משפטיך שמרתי ואמונתך ב
עזרת נתי. ואזרה אשר לא ב' ב' אשר בחרת ב
פלגי מים בחרב. ויאר ד' ואשר בחרת בחרתי
פלגי מים בחרב. ואשר לא בחרת בו לא בחרתי
מלוי בעזרתי, ואשר בחרת בחרתי בו
ואשר לא בחרת בו לא בחרתי. ואשר
לא בחרת בו לא בחרתי. ואשר לא בחרת
בחרתי בו. ואשר לא בחרת בו לא בחרתי
ואשר לא בחרת בו לא בחרתי. ואשר
לא בחרת בו לא בחרתי. ואשר לא בחרת
בחרתי בו. ואשר לא בחרת בו לא בחרתי
ואשר לא בחרת בו לא בחרתי. ואשר
לא בחרת בו לא בחרתי. ואשר לא בחרת
בחרתי בו. ואשר לא בחרת בו לא בחרתי
ואשר לא בחרת בו לא בחרתי. ואשר
לא בחרת בו לא בחרתי. ואשר לא בחרת
בחרתי בו. ואשר לא בחרת בו לא בחרתי

ואשר לא בחרת בו לא בחרתי. ואשר
לא בחרת בו לא בחרתי. ואשר לא בחרת
בחרתי בו. ואשר לא בחרת בו לא בחרתי
ואשר לא בחרת בו לא בחרתי. ואשר
לא בחרת בו לא בחרתי. ואשר לא בחרת
בחרתי בו. ואשר לא בחרת בו לא בחרתי
ואשר לא בחרת בו לא בחרתי. ואשר
לא בחרת בו לא בחרתי. ואשר לא בחרת
בחרתי בו. ואשר לא בחרת בו לא בחרתי
ואשר לא בחרת בו לא בחרתי. ואשר
לא בחרת בו לא בחרתי. ואשר לא בחרת
בחרתי בו. ואשר לא בחרת בו לא בחרתי

ומה שכתב הרמב"ם שהוא מיוחס אצל הגויים
ואומות העולם את בניהם לפי אמותיהם
ומשפחותיהם ולפי שיש משפחות של גויים
שהן מיוחסות יותר מישראל כגון פרסיים
ויוונים ורומיים וכיוצא בהן ואין ישראל
מיוחסים אלא לפי אמותיהם ולא לפי אבותיהם
שכל ישראל שנתגיירו בזמן הזה אין יודעין
מי אביהם ומי אבי אביהם ומי אבי אבי אביהם
ואין יודעין אלא מי אמם ומי אמי אמם ומי
אמי אמי אמם ולפיכך אין מיוחסין אלא לפי
אמותיהם ולא לפי אבותיהם ואין הגר מיוחס
אלא לפי אמו ולא לפי אביו ואין הגר מיוחס
אלא לפי אמו ולא לפי אביו ואין הגר מיוחס
אלא לפי אמו ולא לפי אביו

ואין הגר מיוחס אלא לפי אמו ולא לפי אביו
ומה שכתב הרמב"ם שהוא מיוחס אצל הגויים
ואומות העולם את בניהם לפי אמותיהם
ומשפחותיהם ולפי שיש משפחות של גויים
שהן מיוחסות יותר מישראל כגון פרסיים
ויוונים ורומיים וכיוצא בהן ואין ישראל
מיוחסים אלא לפי אמותיהם ולא לפי אבותיהם
שכל ישראל שנתגיירו בזמן הזה אין יודעין
מי אביהם ומי אבי אביהם ומי אבי אבי אביהם
ואין יודעין אלא מי אמם ומי אמי אמם ומי
אמי אמי אמם ולפיכך אין מיוחסין אלא לפי
אמותיהם ולא לפי אבותיהם ואין הגר מיוחס
אלא לפי אמו ולא לפי אביו ואין הגר מיוחס
אלא לפי אמו ולא לפי אביו

ג׳ משה אומר לישראל: ראו אשר ה׳ קרא בשם בצלאל בן אורי בן חור למטה יהודה:

ג׳ משה אומר לישראל: ויתמלא אותו רוח אלהים בחכמה בתבונה ובדעת ובכל מלאכה:

ג׳ משה אומר לישראל: ולחשב מחשבת לעשות בזהב ובכסף ובנחשת:

ג׳ משה אומר לישראל: ובחרשת אבן למלאת ובחרשת עץ לעשות בכל מלאכת מחשבת:

ג׳ משה אומר לישראל: ולהורת נתן בלבו הוא ואהליאב בן אחיסמך למטה דן:

ג׳ משה אומר לישראל: מלא אותם חכמת לב לעשות את כל מלאכת החרש וחשב ורקם בתכלת ובארגמן בתולעת השני ובשש וארג עשי כל מלאכה וחשבי מחשבת:

ג׳ משה אומר לישראל: ויעש בצלאל ואהליאב וכל איש חכם לב אשר נתן ה׳ חכמה בהם לדעת לעשות את כל מלאכת עבדת הקדש לכל אשר צוה ה׳:

ג׳ משה אומר לישראל: ויקרא משה אל בצלאל ואל אהליאב ואל כל איש חכם לב אשר נתן ה׳ חכמה בלבו כל איש אשר נשאו לבו לקרבת אל המלאכה לעשת אתה:

ג׳ משה אומר לישראל: ויקחו מלפני משה את כל התרומה אשר הביאו בני ישראל למלאכת עבדת הקדש לעשת אתה:

ג׳ משה אומר לישראל: והם הביאו אליו עוד נדבה בבקר בבקר:

ג׳ משה אומר לישראל: ויבאו כל החכמים העשים את כל מלאכת הקדש איש איש ממלאכתו אשר המה עשים אתה:

ג׳ משה אומר לישראל: ויאמרו אל משה לאמר מרבים העם להביא מדי העבדה למלאכה אשר צוה ה׳ לעשת אתה:

ג׳ משה אומר לישראל: ויצו משה ויעבירו קול במחנה לאמר איש ואשה אל יעשו עוד מלאכה לתרומת הקדש ויכלא העם מהביא:

ג׳ משה אומר לישראל: והמלאכה היתה דים לכל המלאכה לעשת אתה והותר:

ג׳ משה אומר לישראל: ויעש בצלאל את המשכן עשר יריעת שש משזר ותכלת וארגמן ותולעת שני כרבים מעשה חשב עשה אתם:

ג׳ משה אומר לישראל: ואת כל יריעת האהל עשתים עשרה:

ג׳ משה אומר לישראל: ויעש את חמשים הקרסים לחבר את היריעת יחדו בקרסים ויהי המשכן אחד:

ג׳ משה אומר לישראל: ויעש יריעת עזים לאהל על המשכן עשתי עשרה יריעת עשה אתם:

ג׳ משה אומר לישראל: ויעש את חמשים הקרסים לחבר את היריעת יחדו בקרסים ויהי המשכן אחד:

כאשר צוה יהוה:
ויעש משה לנחשת נחש וישם אתו על הנס והיה אם נשך הנחש את איש והביט אל נחש הנחשת וחי:
ויסעו בני ישראל ויחנו באבת:
ויסעו מאבת ויחנו בעיי העברים במדבר אשר על פני מואב ממזרח השמש:
משם נסעו ויחנו בנחל זרד:
משם נסעו ויחנו בעבר ארנון אשר במדבר היוצא מגבול האמרי כי ארנון גבול מואב בין מואב ובין האמרי:
על כן יאמר בספר מלחמות יהוה את והב בסופה ואת הנחלים ארנון:
ואשד הנחלים אשר נטה לשבת ער ונשען לגבול מואב:
משם באר הוא הבאר אשר אמר יהוה למשה אסף את העם ואתנה להם מים:
אז ישיר ישראל את השירה הזאת עלי באר ענו לה:
באר חפרוה שרים כרוה נדיבי העם במחקק במשעניתם וממדבר מתנה:
וממתנה נחליאל ומנחליאל במות:
ומבמות הגיא אשר בשדה מואב ראש הפסגה ונשקפה על פני הישימון:
ויעש ישראל מלאכים אל סיחון מלך האמרי לאמר:

ואמרת אליו כה אמר ה' הכית וגם ירשת הרגת נפש וגם
תשלח נפשך את דמו ואיפה נפלו כלבים את דם נבות
הוא ואת דמך ילקו הכלבים ויזרקו הכלבים
אליה את דם אחאב בחלקת השדה אשר לנבות
כלבים אליה את דמך בחלקה הזאת אשר לך
אמר ה' ואמר אליו מצאתני אויבי ויאמר כי
מצאתיך יען התמכרך לעשות הרע בעיני ה'
הנני מביא עליך רעה ובערתי אחריך והכרתי
לאחאב משתין בקיר ועצור ועזוב בישראל
ונתתי את ביתך כבית ירבעם בן נבט וכבית
בעשא בן אחיה בעבור הכעס אשר הכעסתני
והחטיאת את ישראל וגם אל איזבל דבר
ה' לאמר הכלבים יאכלו את איזבל בחל
יזרעאל המת לאחאב בעיר מת בשדה
יאכלו העוף השמים: ולא היה כאחאב
אשר התמכר לעשות הרע בעיני ה'
אשר הסיתתו איזבל אשתו: ויתעב מאד
ללכת אחרי הגלולים ככל אשר עשו
האמרי אשר הוריש ה' את בני ישראל:
ויהי כשמעו אחאב את הדברים האלה
ויקרע בגדיו וישם שק על בשרו ויצם
ושכב בשק וילך אט: ויהי דבר ה'
אל אליהו התשבי לאמר: הראית כי
נכנע אחאב מפני על כי נכנע מפני
לא אביא הרעה בימיו בימי בנו אביא
הרעה על ביתו: וישבו שלש שנים
אין מלחמה בין ארם לבין ישראל:
ויהי בשנה השלישית וירד יהושפט
מלך יהודה אל מלך ישראל: ויאמר
מלך ישראל אל עבדיו הידעתם כי
לנו רמת גלעד ואנחנו מחשים
מקחתה מיד מלך ארם: ויאמר אל
יהושפט התלך אתי למלחמה
ראמות גלעד ויאמר יהושפט אל
מלך ישראל כמוני כמוך כעמי
כעמך כסוסי כסוסיך: ויאמר יהושפט
אל מלך ישראל דרש נא היום את
דבר ה': ויקבץ מלך ישראל את
הנביאים כארבע מאות איש ויאמר
אלהם הנלך אל רמת גלעד למלחמה
אם אחדל ויאמרו עלה והתן ה'
ביד המלך: ויאמר יהושפט האין
פה עוד נביא לה' ונדרשה מאתו:
ויאמר מלך ישראל אל יהושפט
עוד איש אחד לדרוש את ה' מיכיהו
בן ימלה ואנכי שנאתיו כי לא יתנבא
עלי טוב כי אם רע והוא מיכיהו
ויאמר יהושפט אל יאמר המלך כן:
ויקרא מלך ישראל אל סריס ויאמר
מהר את מיכיהו בן ימלה: ומלך
ישראל ויהושפט מלך יהודה לבושים
בגדיהם ויושבים איש על כסאו
בגרן פתח שער שמרון וכל הנביאים
מתנבאים לפניהם: ויעש לו צדקיהו
בן כנענה קרני ברזל ויאמר כה אמר
ה' באלה תנגח את ארם עד כלותם:
וכל הנביאים נבאים כן לאמר עלה
ראמות גלעד והצלח וה' ונתן ביד
המלך: והמלאך אשר הלך לקרא
למיכיהו דבר אליו לאמר הנה דברי
הנביאים פה אחד טוב אל נא יהי
דברך כדבר אחד מהם ודברת טוב:
ויאמר מיכיהו חי ה' כי את אשר
יאמר אלי אתו אדבר: ויבא אל
המלך ויאמר אליו המלך מיכיהו
הנלך למלחמה אם אחדל ויאמר
עלה והצלח וינתנו ביד המלך:
ויאמר אליו המלך עד כמה פעמים
אני משביעך אם לא תדבר אלי אמת
בשם ה': ויאמר ראיתי את כל
ישראל נפוצים על ההרים כצאן
אשר אין להם רועה ויאמר ה'
לא אדנים לאלה ישובו איש לביתו
בשלום: ויאמר מלך ישראל אל
יהושפט הלא אמרתי אליך לא
יתנבא עלי טוב כי אם רע: ויאמר
לכן שמעו דבר ה' ראיתי את ה'
יושב על כסאו וכל צבא השמים
עומדים עליו מימינו ומשמאלו:
ויאמר ה' מי יפתה את אחאב
ויעל ויפל ברמת גלעד ויאמר זה
אמר כה וזה אמר כה: ויצא הרוח
ויעמד לפני ה' ויאמר אני אפתנו
ויאמר ה' אליו במה: ויאמר אצא
והייתי רוח שקר בפי כל נביאיו
ויאמר תפתה וגם תוכל צא ועשה
כן: ועתה הנה נתן ה' רוח שקר
בפי כל נביאיך אלה וה' דבר עליך
רעה: ויגש צדקיהו בן כנענה
ויכה על לחי מיכיהו ויאמר איזה
עבר רוח ה' מאתי לדבר אתך:
ויאמר מיכיהו הנך ראה ביום
ההוא אשר תבוא חדר בחדר להחבא:
ויאמר מלך ישראל קחו את מיכיהו
והשיבהו אל אמון שר העיר ואל
יואש בן המלך: ואמרתם כה אמר
המלך שימו זה בית הכלא והאכילהו
לחם לחץ ומים לחץ עד בשובי
בשלום: ויאמר מיכיהו אם שוב
תשוב בשלום לא דבר ה' בי ויאמר
שמעו עמים כלם: ויעל מלך ישראל
ויהושפט מלך יהודה רמת גלעד:
ויאמר מלך ישראל אל יהושפט
התחפש ובא במלחמה ואתה לבש
בגדיך והמלך ישראל התחפש ויבא
במלחמה: ומלך ארם צוה את שרי
הרכב אשר לו לאמר לא תלחמו את
הקטן ואת הגדול כי אם את מלך
ישראל לבדו: ויהי כראות שרי
הרכב את יהושפט ויאמרו אך מלך
ישראל הוא ויסבו עליו למלחמה
ויזעק יהושפט: ויהי כראות שרי
הרכב כי לא מלך ישראל הוא וישובו
מאחריו: ואיש משך בקשת ויך את
מלך ישראל בין הדבק ובין
השרין ויאמר אל רכבו הפך ידיך
והוציאני מן המחנה כי הוחלתי:
ותעל המלחמה ביום ההוא והמלך
ישראל היה מעמד על המרכבה
נגד ארם ויכתת בערב ויצא דם
החץ אל חיק המרכבה: ויעבר
הקול במחנה כבוא השמש לאמר
איש אל עמו ואיש אל ארצו:
ויכתת המלך ויבא אל ביתו:
ויקברו את המלך בשמרון: ויצא
אחד השטף את הרכב על ברכת
שמרון וכלבים לחכו את דמו
וזונות רחצו כדבר ה' אשר דבר:
ויתר דברי אחאב וכל אשר עשה
הלא הם כתובים על ספר דברי
הימים למלכי ישראל: ויהי בשנת
ארבע לאחאב מלך ישראל מלך
יהושפט בן אסא על יהודה:
בן שלשים וחמש שנה יהושפט
במלכו ועשרים וחמש שנה מלך
בירושלים ושם אמו עזובה בת
שלחי: וילך בכל דרך אסא אביו
לא סר ממנו לעשות הישר בעיני
ה' אך הבמות לא סרו עוד העם
מזבחים ומקטרים על הבמות:
וישלם יהושפט את שלמתו אל
מלך ישראל: ויתר דברי יהושפט
וגבורתו אשר עשה ומלחמות אשר
נלחם הלא הם כתובים על ספר
דברי הימים למלכי יהודה:
ועוד הקדש הנשאר בימי אסא אביו
בער מן הארץ: ואין מלך באדום
נציב מלך: ויהושפט עשה אניות
תרשיש ללכת אופירה לזהב ולא
הלכו כי נשברו האניות בעציון
גבר: אז אמר אחזיה בן אחאב
אל יהושפט ילכו עבדי עם עבדי
באניות ולא אבה יהושפט: וישכב
יהושפט עם אבתיו ויקבר עם
אבתיו בעיר דוד אביו וימלך יהורם
בנו תחתיו: בן שתים ושלשים שנה
אחזיה בן אחאב מלך על ישראל
בשמרון בשנת שבע עשרה ליהושפט
מלך יהודה וימלך שנתים על ישראל:
ויעש הרע בעיני ה' וילך בדרך אביו
ובדרך אמו ובדרך ירבעם בן נבט
אשר החטיא את ישראל: ויעבד
את הבעל וישתחו לו ויכעס את ה'
אלהי ישראל ככל אשר עשה אביו:
ויפשע מואב בישראל אחרי מות
אחאב: ויפל אחזיה בשבכה בעליתו
אשר לשמרון ויחל וישלח מלאכים
ויאמר אליהם לכו דרשו בבעל זבוב
אלהי עקרון אם אחיה מחלי זה:
ומלאך ה' אמר אל אליהו התשבי
קום עלה לקראת מלאכי מלך
שמרון ודברת אליהם הלא על כי
אין אלהים בישראל אתם הולכים
לדרוש בבעל זבוב אלהי עקרון:
לכן כה אמר ה' המטה אשר עלית
שם לא תרד כי מות תמות: וילך
אליהו: וישובו המלאכים אליו
ויאמר אליהם מה זה שבתם:
ויאמרו אליו איש עלה לקראתנו
ויאמר אלינו לכו שובו אל המלך
אשר שלח אתכם ודברתם אליו כה
אמר ה' הלא על כי אין אלהים
בישראל אתה שלח לדרוש בבעל
זבוב אלהי עקרון לכן המטה אשר
עלית שם לא תרד כי מות תמות:
ויאמר אליהם מה מדת האיש
העלה לקראתכם ודברים האלה
אליכם: ויענו אליו איש בעל שער
וזוה חגור עור אזור במתניו ויאמר
תשבי הוא: וישלח אליו את שר
חמשים וחמשיו ויעל אליו והנה
יושב על ראש ההר ויאמר אליו
איש האלהים המלך דבר רד:
ויען אליהו ויאמר אל שר החמשים
אם איש אלהים אנכי תרד אש
מן השמים ותאכל אותך ואת
חמשיך: ותרד אש מן השמים
ותאכל אותו ואת חמשיו: וישב
עוד וישלח שר חמשים אחר
וחמשיו ויען ויאמר אליו איש
האלהים כה אמר המלך מהר רד:
ויען אליהו ויאמר אליהם אם איש
אלהים אנכי תרד אש מן השמים
ותאכל אותך ואת חמשיך: ותרד
אש מן השמים ותאכל אותו ואת
חמשיו: וישב וישלח את שר
החמשים השלישי וחמשיו ויעל
שר החמשים השלישי ויבא ויכרע
על ברכיו נגד אליהו ויתחנן אליו
ויאמר אליו איש האלהים יקר נא
תהי נפשי ונפש חמשים עבדיך
אלה בעיניך: הנה ירדה אש
מן השמים ותאכל את שני שרי
החמשים הראשונים ואת חמשיהם
ועתה תהי נפשי יקרה בעיניך:
ויאמר מלאך ה' אל אליהו רד
אתו אל תירא מפניו ויקם וירד
אתו אל המלך: ויאמר אליו כה
אמר ה' יען שלחך מלאכים לדרוש
בבעל זבוב אלהי עקרון הלא על
כי אין אלהים בישראל לדרוש
בדברו לכן המטה אשר עלית שם
לא תרד כי מות תמות: ויעש
כדבר ה' אשר דבר אליהו ויאמר
יהורם תחתיו בשנת שתים ליהורם
בן יהושפט מלך יהודה כי לא היה
לו בן: ויתר דברי אחזיה אשר
עשה הלא הם כתובים על ספר
דברי הימים למלכי ישראל:
ויהי בהעלות ה' את אליהו בסערה
השמימה ואליהו הלך עם אלישע
מן הגלגל: ויאמר אליהו אל
אלישע שב נא פה כי ה' שלחני
עד הירדן ויאמר חי ה' ונפשך
אם אעזבך ויבאו שניהם הירדנה:
ויאמר אליהו אל אלישע שאל מה
אעשה לך בטרם אלקח מעמך
ויאמר אלישע ותהי נא פי שנים
ברוחך: ויאמר הקשית לשאול
אם תראני לקחת מאתך יהי לך
כן ואם אין לא יהי: ויהי המה
הלכים הלוך ודבר והנה רכב אש
וסוסי אש ויפרדו בין שניהם
ויעל אליהו בסערה השמים:
ואלישע ראה ויצעק אבי אבי
רכב ישראל ופרשיו ולא ראהו
עוד ויחזק בבגדיו ויקרעם לשנים
קרעים: ויקח את אדרת אליהו
אשר נפלה ממנו וישב ויעמד על
שפת הירדן: ויקח את אדרת
אליהו אשר נפלה ממנו ויכה את
המים ויאמר איה ה' אלהי אליהו
אף הוא ויכו את המים הלום
ויעברו אלישע: וירא בני הנביאים
אשר בירחו מנגד ויאמרו רוח
אליהו נחה על אלישע ויבאו
לקראתו וישתחוו לו ארצה:
ויאמרו אליו הנה נא יש עם
עבדיך חמשים איש בני חיל
וילכו וידרשו את אדניך פן נשאו
רוח ה' ויטלהו אל אחד ההרים
ואל אחת הגבעות ויאמר לא
תשלחו: ויפצרו בו עד בוש
ויאמר שלחו וישלחו חמשים איש
וישבו שלשת ימים ולא מצאו:
ויבואו אליו והוא ישב בירחו
ויאמר אליהם הלא אמרתי אליכם
לא תלכו: ויאמרו אל העיר
מוצא המים רעים והארץ משכלת:
ויאמר קחו לי צלוחית חדשה
ושימו שם מלח ויקחו אליו:
ויצא אל מוצא המים וישלך שם
מלח ויאמר כה אמר ה' רפאתי
המים האלה לא יהיה משם עוד
מות ומשכלת: ויברא המים עד
היום הזה כדבר אלישע אשר
דבר: ויעל משם בית אל והוא
עלה בדרך ונערים קטנים יצאו
מן העיר ויתקלסו בו ויאמרו אליו
עלה קרח עלה קרח: ויפן אחריו
וירא אתם ויקללם בשם ה'
ותצאנה שתי דובות מן היער
ותבקענה מהם ארבעים ושנים
ילדים: וילך משם אל הר הכרמל
וישב שמרון: ויתר דברי יהורם
אשר עשה הלא הם כתובים על
ספר דברי הימים למלכי ישראל:
ויהי בשנת שמונה עשרה ליהושפט
מלך יהודה וימלך יהורם בן אחאב
על ישראל בשמרון שתים עשרה
שנה: ויעש הרע בעיני ה' רק לא
כאביו ואמו ויסר את מצבת הבעל
אשר עשה אביו: אך בחטאות
ירבעם בן נבט אשר החטיא את
ישראל דבק לא סר ממנו:
ומישע מלך מואב היה נקד וישלם
למלך ישראל מאה אלף כבשים
ומאה אלף אילים צמר: ויהי כמות
אחאב ופשע מלך מואב במלך
ישראל: ויצא המלך יהורם ביום
ההוא משמרון ויפקד את כל
ישראל: וילך וישלח אל יהושפט
מלך יהודה לאמר מלך מואב פשע
בי התלך אתי למלחמה במואב
ויאמר אעלה עלה כמוני כמוך
כעמי כעמך כסוסי כסוסיך:
ויאמר באי דרך נעלה ויאמר דרך
מדבר אדום: וילך מלך ישראל
ומלך יהודה ומלך אדום ויסבו
דרך שבעת ימים ולא היה מים
למחנה ולבהמה אשר ברגלם:
ויאמר מלך ישראל אוי כי קרא ה'
לשלשת המלכים האלה לתת
אותם ביד מואב: ויאמר יהושפט
האין פה נביא לה' ונדרשה מאתו
בה': ויען אחד מעבדי מלך ישראל
ויאמר פה אלישע בן שפט אשר
יצק מים על ידי אליהו: ויאמר
יהושפט יש אתו דבר ה' וירדו
אליו מלך ישראל ויהושפט מלך
יהודה ומלך אדום: ויאמר אליהו
אל מלך ישראל מה לי ולך לך
אל נביאי אביך ואל נביאי אמך
ויאמר אליו מלך ישראל אל כי
ה' קרא לשלשת המלכים האלה
לתת אותם ביד מואב: ויאמר
אליהו חי ה' צבאות אשר עמדתי
לפניו אם כי נשא אני פני יהושפט
מלך יהודה אם אביט אליך ואם
אראך: ועתה קחו לי מנגן והיה
כנגן המנגן ותהי עליו יד ה':
ויאמר כה אמר ה' עשו הנחלים
האלה גבים גבים: כי כה אמר ה'
לא תראו רוח ולא תראו גשם
והנחל ההוא ימלא מים ושתיתם
אתם ואתם ומקניכם ובהמתכם:
וקל זה נקל בעיני ה' ונתן את
מואב בידכם: והכיתם כל עיר
מבצר וכל עיר מבחר ועץ טוב
תכרתו וכל מעיני מים תסתמו
וכל חלקת טוב תכסלו באבנים:
ויהי כבקר לעלות המנחה והנה
באו מים דרך אדום ותמלא הארץ
את המים: וכל מואב שמעו כי
עלו המלכים להלחם בם ויזעקו
כל כלי חגור ומעלה ויתיצבו על
הגבול: וישכמו בבקר ויזרח
השמש על המים וירא מואב את
המים מנגד אדמים כדם: ויאמרו
זה דם חרבו נחרבו המלכים
והכו איש את רעהו ועתה מואב
לשלל: ויבאו אל מחנה ישראל
וישראל קמו ויכו את מואב
וינסו מפניהם ויבואו הכה הכות
את מואב: ואת הערים יהרסו
וכל חלקת טוב ישלכו איש אבנו
ומלאו אתה וכל מעין מים יסתמו
וכל עץ טוב יכרתו עד השאיר
קירה אבניה ויסבו הקלעים
ויכתוה: וינסו המלכים מפניהם
ויבקשו את אשר יכה בחרב אל
מלך אדום כי לא יכלו: ויקח את
בנו הבכור אשר ימלך תחתיו
ויעלהו עולה על החומה ויהי קצף
גדול על ישראל ויסעו מעליו
וישובו לארצם: ואשה אחת
מנשי בני הנביאים צעקה אל
אלישע לאמר עבדך אישי מת
ואתה ידעת כי עבדך היה ליראה
את ה' והנושה בא לקחת את
שני ילדי לו לעבדים: ויאמר
אליה אלישע מה אעשה לך
הגידי לי מה יש לך בבית ותאמר
לא יש לשפחתך כל בבית כי אם
אסוך שמן: ויאמר לכי שאלי לך
כלים מן החוץ מאת כל שכנים
כלים ריקים אל תמעטי: ובאת
ובאת סגרת הדלת בעדך ובעד
בניך ויצקת על כל הכלים האלה
והמלא תסיעי: ותלך מאתו
ותסגר הדלת בעדה ובעד בניה
המה מגישים אליה והיא יצקת:
ויהי כמלאות הכלים ותאמר אל
בנה הגישה אלי עוד כלי ויאמר
אליה אין עוד כלי ויעמד השמן:
ותבא ותגד לאיש האלהים ויאמר
לכי מכרי את השמן ושלמי את
נשיך ואת בניך חיי את ובניך
מן השמן: ויהי היום ועבר
אלישע שונמה ושם אשה גדולה
ותחזק בו לאכל לחם ויהי מדי
עברו ויסר שמה לאכל לחם:
ותאמר אל אישה הנה נא ידעתי
כי איש אלהים קדוש הוא עבר
עלינו תמיד: נעשה נא עלית
קטנה ונשים לו שמה מטה ושלחן
וכסא ומנורה והיה בבואו אלינו
יסור שמה: ויהי יום אחד ויבא
שמה ויסר אל העלית וישכב שמה:
ויאמר אל גחזי נערו קרא לשונמית
הזאת ויקרא לה ותעמד לפניו:
ויאמר אליו אמר נא אליה הנה
חרדת אלינו את כל החרדה הזאת
מה לעשות לך הדברי לך למלך
או לשר הצבא ותאמר בתוך עמי
אנכי יושבת: ויאמר מה לעשות
לה ויאמר גחזי אכן בן אין לה
ואישה זקן: ויאמר קרא לה
ותקרא לה ותעמד בפתח: ויאמר
למועד הזה כעת חיה אתה חבקת
בן ותאמר אל אדני איש האלהים
אל תכזב בשפחתך: ותהר האשה
ותלד בן למועד הזה כעת חיה
אשר דבר אליה אלישע: ויגדל
הילד ויהי היום ויצא אל אביו
אל הקצרים: ויאמר אל אביו
ראשי ראשי והנער אמר אל
אביו שאהו אל אמו: וישאהו
ויביאהו אל אמו וישב על ברכיה
עד הצהרים וימת: ותעל ותשכב
על מטה איש האלהים ותסגר
בעדו ותצא: ותקרא אל אישה
ותאמר שלחי נא לי אחד הנערים
ואחת האתנות ואלכה עד איש
האלהים ואשובה: ויאמר למה
את הולכת אליו היום לא חדש
ולא שבת ותאמר שלום: ותחבש
האתון ותאמר אל נערה נהג
ולכי אל תעצר לי רכיבה כי אם
אמרתי אליך: ותלך ותבא אל
איש האלהים אל הר הכרמל
ויהי כראות איש האלהים אותה
מנגד ויאמר אל גחזי נערו הנה
השונמית הזאת: עתה רוץ נא
לקראתה ואמר אליה השלום לך
השלום לאישך השלום לילד
ותאמר שלום: ותבא אל איש
האלהים אל ההר ותחזק ברגליו
ויגש גחזי להדפה ויאמר איש
האלהים הרפה לה כי נפשה מרה
לה וה' העלים ממני ולא הגיד לי:
ותאמר הבן שאלתי מאת אדני
הלא אמרתי לא תשלה אותי:
ויאמר אל גחזי חגר מתניך וקח
משענתי בידך לך כי תמצא איש
לא תברכנו וברכך איש לא תענו
ושמת משענתי על פני הנער:
ותאמר אם חי ה' וחי נפשך אם
אעזבך ויקם וילך אחריה:
וגחזי עבר לפניהם וישם את
המשענת על פני הנער ואין קול
ואין קשב וישב לקראתו ויגד לו
לאמר לא הקיץ הנער: ויבא
אלישע הבית והנה הנער מת
משכב על מטתו: ויבא ויסגר
הדלת בעד שניהם ויתפלל אל ה':
ויעל וישכב על הילד וישם פיו על
פיו ועיניו על עיניו וידיו על ידיו
ויגהר עליו ויחם בשר הילד:
וישב וילך בבית אחד הנה והנה
ויעל ויגהר עליו ויזרו הנער עד
שבע פעמים ויפקח הנער את
עיניו: ויקרא אל גחזי ויאמר
קרא לשונמית הזאת ויקרא לה
ותבא אליו ויאמר שאי בנך:
ותבא ותפל על רגליו ותשתחו
ארצה ותשא את בנה ותצא:
ושוב אלישע הגלגלה והרעב
בארץ ובני הנביאים ישבים לפניו
ויאמר אל נערו שים הסיר הגדול
ובשל נזיד לבני הנביאים: ויצא
אל השדה למקשף עשב וימצא
גפן שדה ויקשף ממנו פקעת
שדה מלא בגדו ויבא ויפלח על
סיר הנזיד כי לא ידעו: ויצקו
לאכל לאנשים ויהי באכלם מן
הנזיד ויצעקו ויאמרו מות בסיר
איש האלהים ולא יכלו לאכל:
ויאמר קחו קמח וישלך אל הסיר
ויאמר צוק לעם ויאכלו ולא היה
דבר רע בסיר: ואיש בא מבעל
שלשה ויבא לאיש האלהים לחם
בכורים עשרים לחם שעורים
וכרמל בצקלנו ויאמר תן לעם
ויאכלו: ויאמר משרתו מה אתן
זה לפני מאה איש ויאמר תן
לעם ויאכלו כי כה אמר ה'
אכול והותר: ויתן לפניהם
ויאכלו ויותרו כדבר ה':
ונעמן שר צבא מלך ארם היה
איש גדול לפני אדניו ונשוא פנים
כי בו נתן ה' תשועה לארם
והאיש היה גבור חיל מצרע:
וארם יצאו גדודים ויבאו מארץ
ישראל שבי קטנה ותהי לפני
אשת נעמן: ותאמר אל גברתה
לו אדני נגד הנביא אשר בשמרון
אז יאסף אתו מצרעתו: ויבא
איש ויגד לאדניו לאמר כזאת
כזאת דברה הנערה אשר מארץ
ישראל: ויאמר מלך ארם לך בא
ואשלחה ספר אל מלך ישראל
וילך ויקח בידו עשרת ככרי כסף
וששת אלפים זהב ועשרת חלפות
בגדים: ויבא הספר אל מלך
ישראל לאמר ועתה כבוא הספר
הזה אליך הנה שלחתי אליך את
נעמן עבדי ואספתו אל מצרעתו:
ויהי כקרא מלך ישראל את הספר
ויקרע בגדיו ויאמר האלהים אני
להמית ולהחיות כי זה שלח אלי
לאסף איש אל מצרעתו כי אך
דעו נא וראו כי מתאנה הוא לי:
ויהי כשמע אלישע איש האלהים
כי קרע מלך ישראל את בגדיו
וישלח אל המלך לאמר למה קרעת
בגדיך יבא נא אלי ויידע כי יש
נביא בישראל: ויבא נעמן בסוסו
וברכבו ויעמד פתח בית אלישע:
וישלח אליו אלישע מלאך לאמר
הלך ורחצת שבע פעמים בירדן
ושב בשרך לך וטהר: ויקצף
נעמן וילך ויאמר הנה אמרתי
אלי יצא יצוא ועמד וקרא בשם
ה' אלהיו והניף ידו על המקום
והרפא המצרע: הלא טובים
אבנה ופרפר נהרות דמשק מכל
מימי ישראל הלא ארחץ בם
וטהרתי ויפן ויצא בחמה:
ויגשו עבדיו וידברו אליו ויאמרו
אבי דבר גדול הנביא דבר אליך
עשה ולא תעשנה והלא אמר אליך
רחץ וטהר: וירד ויטבל בירדן
שבע פעמים כדבר איש האלהים
וישב בשרו כבשר נער טהור:
וישב אל איש האלהים הוא
וכל מחנהו ויבא ויעמד לפניו
ויאמר הנה נא ידעתי כי אין
אלהים בכל הארץ כי אם בישראל
ועתה קח נא ברכה מאת עבדך:
ויאמר חי ה' אשר עמדתי לפניו
אם אקח ויפצר בו לקחת ויאבה:
ויאמר נעמן ואם לא נתן לעבדך
משא צמד פרדים אדמה כי לא
יעשה עוד עבדך עולה וזבח
לאלהים אחרים כי אם לה':
בדבר הזה יסלח ה' לעבדך
בבוא אדני בית רמון להשתחות
שם והוא נשען על ידי והשתחויתי
בבית רמון בהשתחותי בבית רמון
יסלח נא ה' לעבדך בדבר הזה:
ויאמר לו לך לשלום ויסע מאתו
כברת ארץ: וילך גחזי נער
אלישע איש האלהים אחרי נעמן
וירץ נעמן מאחריו ויראהו רץ
אחריו ויפל מעל המרכבה לקראתו
ויאמר השלום: ויאמר שלום
אדני שלחני לאמר הנה עתה
באו אלי שני נערים מהר אפרים
מבני הנביאים תן נא להם ככר
כסף ושתי חלפות בגדים:
ויאמר נעמן הואל קח כפלים
ויפצר בו ויצר שני ככרי כסף
בשני שקים בשתי חלפות בגדים
ויתן על שני נעריו וישאו לפניו:
ויבא אל העפל ויקח מידם
ויניחם בבית וישלח את האנשים
וילכו: והוא בא ויעמד אל אדניו
ויאמר אליו אלישע אי מזה גחזי
ויאמר לא הלך עבדך אנה ואנה:
ויאמר אליו הלא לבי הלך כאשר
הפך איש מעל מרכבתו לקראתך
העת לקחת את הכסף ולקחת
בגדים וזיתים וכרמים וצאן
ובקר ועבדים ושפחות: ומצרעת
נעמן תדבק בך ובזרעך לעולם
ויצא מלפניו מצרע כשלג:
ויבאו בני הנביאים ויאמרו אל
אלישע הנה נא המקום אשר אנחנו
ישבים שם לפניך צר הוא לנו:
נלכה נא עד הירדן ונקחה משם
איש קורה אחת ונעשה שם מקום
לנו לשבת שם ויאמר לכו:
ויאמר האחד הואל נא ובא עם
עבדיך ויאמר אנכי אלך: וילך
עם אדוניו ויבאו הירדנה ויגזרו
את העצים: והנה אחד מכרת
הקורה נפל ברזל המעצד אל
המים ויזעק ויאמר אהה אדני
והוא גנוב היה לי: ויאמר איש
האלהים אנה נפל ויראהו את
המקום ויכרת עץ וישלך שמה
ויצף הברזל: ויאמר שא לך
ויושט ידו ויקחהו: וארם נלחם
בישראל ויועץ אל עבדיו לאמר
אל מקום פלני יחנה: וישלח איש
האלהים אל מלך ישראל לאמר
השמר מעבור פה כי שמה ארם
נחתים: וישלח מלך ישראל אל
המקום אשר אמר לו איש האלהים
והזהירהו והתאפק שם לא פעם
ולא פעמים: ויסער לב מלך ארם
על הדבר הזה ויקרא אל עבדיו
ויאמר אלהם הלא תגידו לי אשר
לנו מי אל מלך ישראל: ויאמר
אחד מעבדיו לא אדני המלך כי
אלישע הנביא אשר בישראל יגיד
למלך ישראל את הדברים אשר
תדבר בחדרי משכבך: ויאמר לכו
וראו אי שם והשלחה ואקחהו
ויגד לו לאמר הנה בדתן:
וישלח שמה סוסים ורכב וחיל
כבד ויבאו לילה ויסבו על העיר:
וישכם משרת איש האלהים לקום
בבקר ויצא והנה חיל סובב את
העיר וסוסים ורכב ויאמר אליו
נערו אהה אדני איכה נעשה:
ויאמר אל תירא כי רבים אשר
אתנו מאשר אתם: ויתפלל אלישע
ויאמר ה' פקח נא את עיניו
ויפקח ה' את עיני הנער וירא
והנה ההר מלא סוסים ורכב אש
סביב לאלישע: וירדו אליו
ויתפלל אלישע אל ה' ויאמר
הכה נא את הגוי הזה בסנורים
ויכם כדבר אלישע: ויאמר אליהם
אלישע לא זה הדרך ולא זאת
העיר לכו אחרי ואולך אתכם
אל האיש אשר אתם מבקשים
וינהלם שמרון: ויהי כבואם
שמרון ויאמר אלישע ה' פקח את
עיני האנשים האלה וייפקחו
ויראו והנה בתוך שמרון:
ויאמר מלך ישראל אל אלישע
הכה אכה אבי ויאמר לא תכה
הכית שבים בחרבך וקשתך
הכונן לחם וים לפניהם ויאכלו
וישתו וילכו אל אדניהם ולא
יספו עוד בנדודי ארם לבא
בארץ ישראל: ויהי אחרי כן
ויקבץ בן הדד מלך ארם את כל
מחנהו ויעל ויצר על שמרון:
ויהי רעב גדול בשמרון והנה
צרים עליה עד היות ראש חמור
בשמונים כסף וקב חרי יונים
בחמשת כסף: ומלך ישראל עבר
על החומה ואשה צעקה אליו
לאמר הושיעה אדני המלך:
ויאמר אל לא יושיעך ה' מאין
אוליע לך מגרן ומיקב: ויאמר
אליה המלך מה לך ותאמר האשה
הזאת אמרה אלי תני את בנך
ונאכלהו היום ובני נאכל מחר:
ונבשל את בני ונאכלהו ואמר
אליה ביום המחרת תני את בנך
ונאכלהו ותחבא את בנה:
ויהי כשמע המלך את דברי
האשה ויקרע את בגדיו והוא
עבר על החומה וירא העם והנה
שק על בשרו מבית: ויאמר
אסרו אלהים כה יעשה לי וכה
יוסיף כי עמד ראש אלישע בן
שפט עליו היום: והאיש שלח
מקצה אליו ובטרם הגיע המלאך
אליו הוא אמר אל הזקנים הראיתם
כי שלח בן המרצח הזה להסיר
את ראשי ראו בבוא המלאך סגרו
בדלת והדפתם אותו בדלת הלא
קול רגלי אדניו אחריו: עודנו
מדבר עמם והנה המלאך יורד
אליו ויאמר הנה זאת הרעה מאת
ה' מה אקוה לה' עוד:
ויאמר אלישע שמעו דבר ה'
כה אמר ה' כעת מחר סאה
סלת בשקל ושתי סאים שערים
בשקל בשער שמרון: ויען השלישי
על אשר יד המלך נשען על יד
האיש האלהים ויאמר אל איש
האלהים הנה ה' עשה ארבות
במרום השמים היתכן הדבר הזה
ויאמר הנך ראה בעיניך ומשם
לא תאכל: והנה שערי השער
רמסוהו העם וימת כאשר דבר
איש האלהים אשר דבר בבוא
המלך אליו: ויהי כדבר איש
האלהים אל המלך לאמר שתים
סאים שערים בשקל וסאה סלת
בשקל כעת מחר בשער שמרון:
ויען השלישי את איש האלהים
ויאמר הנה ה' עשה ארבות במרום
השמים היתכן הדבר הזה ויאמר
הנך ראה בעיניך ומשם לא תאכל:
והנה שערי השער רמסוהו העם
וימת: ואלישע דבר אל האשה
אשר החיה את בנה לאמר קומי
ולכי את וביתך וגורי בכל אשר
תגורי כי קרא ה' לרעב וגם בא
על הארץ שבע שנים: ותקם
האשה ותעש כדבר איש האלהים
ותלך היא וביתה ותגר בארץ
פלשתים שבע שנים: ויהי מקץ
שבע שנים ותשב האשה מארץ
פלשתים ותצא לזעק אל המלך
על ביתה ועל שדה: והמלך מדבר
אל גחזי נער האלהים לאמר
ספרה נא לי את כל הגדלות
אשר עשה אלישע: ויהי הוא
מספר למלך את אשר החיה את
המת והנה האשה אשר החיה את
בנה צועקת אל המלך על ביתה
ועל שדה ויאמר גחזי אדני המלך
זאת האשה וזה בנה אשר החיה
אלישע: וישאל המלך את האשה
ותספר לו ויתן לה המלך סריס
אחד לאמר השב את כל אשר לה
ואת כל תבואת השדה מיום עזבה
את הארץ ועד עתה: ואלישע בא
דמשקה ובן הדד מלך ארם חלה
ויגד לו לאמר בא איש האלהים
עד הנה: ויאמר המלך אל חזאל
קח בידך מנחה ולך לקראת איש
האלהים ודרשת את ה' לאמר
האחיה מחלי זה: וילך חזאל
לקראתו ויקח מנחה בידו וכל טוב
דמשק משא ארבעים גמלים
ויבא ויעמד לפניו ויאמר בנך בן
הדד מלך ארם שלחני אליך לאמר
האחיה מחלי זה: ויאמר אליו
אלישע לך אמר חיה תחיה והראני
ה' כי מות ימות: וישם פניו
ויעמד עד בוש ויבך איש האלהים:
ויאמר חזאל מדוע אדני בוכה
ויאמר כי ידעתי את אשר תעשה
לבני ישראל מבצריהם תשלח
ואת בחוריהם בחרב תהרג ואת
עוללים תרטש והרותיהם תבקע:
ויאמר כי מה עבדך הכלב כי יעשה
את הדבר הגדול הזה ויאמר
אלישע הראני ה' אותך מלך על
ארם: וילך מעם אלישע ויבא
אל אדניו ויאמר אליו מה אמר
לך אלישע ויאמר אמר לי כי
חיה תחיה: ויהי ממחרת ויקח
את המכבר ויטבל במים ויפרש
על פניו וימת וימלך חזאל תחתיו:
ובשנת חמש לאחאב בן עמרי
מלך ישראל ויהושפט מלך יהודה
מלך יהורם בן יהושפט מלך
יהודה: בן שלשים ושתים שנה
יהורם במלכו ושמונה שנים מלך
בירושלים: וילך בדרך מלכי
ישראל כאשר עשה בית אחאב כי
בת אחאב היתה לו אשה ויעש
הרע בעיני ה': ולא אבה ה'
להשחית את יהודה למען דוד
עבדו כאשר אמר לתת לו נר
ולבניו כל הימים: בימיו פשעה
אדום מתחת ליד יהודה ויתמלכו
עליהם מלך: ויעבר יהורם צעירה
ויכו את אדום הסובב עליו ואת
שרי הרכב ויפלו העם לאהליהם:
ותפשע אדום מתחת ליד יהודה
עד היום הזה אז פשעה לבנה
בעת ההיא: ויתר דברי יהורם
וכל אשר עשה הלא הם כתובים
על ספר דברי הימים למלכי
יהודה: וישכב יהורם עם אבתיו
ויקבר עם אבתיו בעיר דוד
ומלך אחזיה בנו תחתיו:
בשנת שתים עשרה ליהורם בן
אחאב מלך ישראל מלך אחזיה בן
יהורם מלך יהודה: בן עשרים
ושתים שנה אחזיה במלכו ושנה
אחת מלך בירושלים ושם אמו
עתליה בת עמרי מלך ישראל:
וילך בדרך בית אחאב ויעש הרע
בעיני ה' כבית אחאב כי חתן
בית אחאב הוא: וילך עם יהורם
בן אחאב למלחמה אל חזאל מלך
ארם ברמות גלעד וישמרו ארמים
את יהורם: וישב המלך יהורם
להתרפא ביזרעאל מן המכות
אשר הכוהו ארמים ברמה בהלחמו
את חזאל מלך ארם ואחזיה בן
יהורם מלך יהודה ירד לראות את
יהורם בן אחאב ביזרעאל כי חלה
הוא: ויהי מאת ה' ביהורם
לבוא אל יהוא בן נמשי אשר
משחו ה' להכרית את בית אחאב:
ויהי כהשפט יהוא את בית אחאב
וימצא את שרי יהודה ובני אחי
אחזיה משרתים לאחזיה ויהרגם:
ויב

ג למה לך לפל בין המה אשתך ואין
אתה אומר:
ד למה לך לפל בין המה ב אתך. כלומר הבלר
אתה אומר:
ה למה לך לפל בין המה ב אתך. כלומר הבלר בחזקת
אתה אומר:
ו למה לך לפל בין המה ב אתך. כלומר בחזקת אשתך
הוא אומר ואין אתה אומר:
ז למה לך לפל בין המה ב אתך. כלומר הבלר
בחזקת אתה אומר:
ח למה לך לפל בין המה ב אתך. כלומר הבלר
בחזקת אתה אומר:
ט למה לך לפל בין המה ב אתך. כלומר הבלר
בחזקת אתה אומר:
י למה לך לפל בין המה ב אתך. כלומר הבלר
בחזקת אתה אומר:
יא למה לך לפל בין המה ב אתך. כלומר הבלר
בחזקת אתה אומר:

יב למה לך לפל בין המה ב אתך. כלומר הבלר
בחזקת אתה אומר:
יג למה לך לפל בין המה ב אתך. כלומר הבלר
בחזקת אתה אומר:
יד למה לך לפל בין המה ב אתך. כלומר הבלר
בחזקת אתה אומר:
טו למה לך לפל בין המה ב אתך. כלומר הבלר
בחזקת אתה אומר:
טז למה לך לפל בין המה ב אתך. כלומר הבלר
בחזקת אתה אומר:
יז למה לך לפל בין המה ב אתך. כלומר הבלר
בחזקת אתה אומר:
יח למה לך לפל בין המה ב אתך. כלומר הבלר
בחזקת אתה אומר:
יט למה לך לפל בין המה ב אתך. כלומר הבלר
בחזקת אתה אומר:
כ למה לך לפל בין המה ב אתך. כלומר הבלר
בחזקת אתה אומר:
כא למה לך לפל בין המה ב אתך. כלומר הבלר
בחזקת אתה אומר:

נ' להשם כלך לקאזאהרון ושם חמשים בעל. בתים
ובכן כמעט כולם בעלי [illegible] ומחר. ושרק [illegible]
במקום:

מ' להשם בית לפריסמ"ולה ושם מ' בעל. בתים ובכן
כמעט כולם בעלי [illegible] ומקום במחר. ושרק:

מ' להשם כלך לשמ"לן ושם מ' בעל. בתים ובכן
כמעט כולם בעלי [illegible] ומקום במחר. ושרק:

נ' להשם כלך לטורנ"א קטוב ושם נ' בעל. בתים
ובכן כמעט כולם בעלי [illegible] ומקום במחר.
ושרק:

ל' להשם כלך לק"ק [illegible] ושם ב' מזון בעל. בתים
[illegible] [illegible] ובכן כמעט כולם [illegible] מ':

ל' להשם כלך לק"ק [illegible] ושם ב' מזון בעל. בתים
[illegible] ונבחו לקבל [illegible]:

ק' להשם כלך לק"ק [illegible] ושם ק' בעל. בתים ובכן
כמעט כולם בעלי:

ק' נ' להשם כלך לק"ק [illegible] ושם [illegible] וחמשים בעל.
בתים ובכן כמעט כולם ומקום במחר. ושרק:

ל' להשם כלך לק"ק [illegible] ושם ב' מזון בעל. בתים

ונבחו

ונבחו כולם [illegible] ומקום במחר. ושרק:

להשם כלך לק"ק [illegible] ושם [illegible] בעל. בתים [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] כמו [illegible] [illegible] בתקופה [illegible]:

ק' נ' להשם כלך לק"ק [illegible] ושם [illegible] וחמשים בעל.
בתים [illegible] ונבחו לק"ק [illegible]:

נ' להשם כלך לק"ק [illegible] ושם נ' בעל. בתים
ובכן כמעט כולם בעלי:

ב' להשם כלך לק"ק [illegible] ושם נ' בעל. בתים ובכן
כמעט כולם בעלי:

מ' להשם כלך לק"ק [illegible] ושם מ' בעל. בתים
ובכן כמעט כולם בעלי:

נ' להשם כלך לק"ק [illegible] ושם נ' בעל. בתים
ובכן כמעט כולם בעלי:

נ' להשם כלך לק"ק [illegible] ושם נ' בעל. בתים
ובכן כמעט כולם בעלי:

ל' ע' ג' סך בק"ק [illegible] בעלי [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]:

סך בעל. בתים [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

M. T. AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

118

Digitized by the Library and Information Centre of the Hungarian Academy of Sciences

15.

A
354.